

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁOWO W OBRĘBIE EWIDENCYJNYM ZAWADA – ETAP I

ZESPÓŁ AUTORSKI:

KIEROWNIK ZESPOŁU:

mgr Sylwia Jambrożek

CZŁONEK ZESPOŁU:

inż. Weronika Wiertel

Poznań, 20 lipca 2026 r.

SPIIS TREŚCI:

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	3
2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZENIU PROGNOZY	7
3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	9
4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	10
5. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY SZYDŁOWO	10
5.1. Położenie geograficzne	10
5.2. Charakterystyka środowiska przyrodniczego	11
6. CHARAKTERYSTYKA TERENU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM.....	22
6.1. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	22
6.2. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	27
7. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO I JEGO ELEMENTY	27
7.1. Wpływ na różnorodność biologiczną, faunę i florę	27
7.2. Wpływ na ludzi.....	30
7.3. Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne.....	31
7.4. Wpływ na klimat i powietrze.....	34
7.5. Wpływ na powierzchnię ziemi.....	35
7.6. Wpływ na krajobraz	36
7.7. Wpływ na zasoby naturalne.....	36
7.8. Wpływ na zabytki	36
7.9. Wpływ na dobra materialne	37
8. WPŁYW NA CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWANIA DOKUMENTU	37
9. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ZAPOBIEGAWCZYCH I KOMPENSACYJNYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU W SZCZEGÓŁOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	39
10. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE BIORĄC POD UWAGĘ CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG DOKUMENTU ORAZ CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000	39
11. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	41

Załącznik 1: Lokalizacja obszaru objętego planem

Załącznik 2: Oświadczenie do prognozy oddziaływania na środowisko projektu Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębie ewidencyjnym Zawada – etap I.

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem oceny zawartej w niniejszej prognozie są ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębie ewidencyjnym Zawada, którego zakres został określony w uchwale nr XIX/164/2025 Rady Gminy Szydłowo z dnia 5 sierpnia 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębie ewidencyjnym Zawada zmienionej uchwałą nr XXII/203/2025 Rady gminy Szydłowo z dnia 29 października 2025 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XIX/164/2025 Rady Gminy Szydłowo z dnia 5 sierpnia 2025 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębie ewidencyjnym Zawada. Omawiany projekt planu zawiera ustalenia, o których mowa w art. 15 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538).

Obszar objęty planem obejmuje powierzchnię około 12,5 ha. Na obszarze tym nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W bezpośrednim sąsiedztwie jego południowej granicy obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach ewidencyjnych Zawada, Skrzatusz i Dolaszewo uchwalony uchwałą nr XXIV/232/2025 Rady Gminy Szydłowo z dnia 15 grudnia 2025 roku – Ryc. 1.

Ryc. 1 Obszar objęty miejscowym planem na tle obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Źródło: szydlowo.e-mapa.net

— — — granica obszaru objętego miejscowym planem

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko przebiegała równocześnie z opracowywaniem projektu miejscowego planu. Wpierw dokonano wizji terenowej oraz analizy istniejących materiałów charakteryzujących obszar opracowania jak również jego stan środowiska.

Celem regulacji zawartych w ustaleniach planu jest m.in.:

- ustalenie przeznaczenia terenu;
- określenie zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu;
- ustalenie zasad obsługi komunikacyjnej.

Proponowane rozwiązania zgodne są z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szydłowo. Planowane zagospodarowanie uwzględnia istniejące zagospodarowanie terenu.

Przedmiotem ustaleń planu są:

1. tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, oznaczone na rysunku planu symbolami: 1MNW, 2MNW, 3MNW, 4MNW, 5MNW, 6MNW, 7MNW, 8MNW;
2. tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług, oznaczone na rysunku planu symbolami: 1MNW-U, 2MNW-U, 3MNW-U, 4MNW-U, 5MNW-U;
3. tereny usług sportu i rekreacji, oznaczone na rysunku planu symbolami: 1US, 2US;
4. tereny rolnictwa z zakazem zabudowy, oznaczone na rysunku planu symbolami: 1RN, 2RN;
5. teren zabudowy zagrodowej, oznaczony na rysunku planu symbolem: 1RZM;
6. teren zieleni naturalnej, oznaczony na rysunku planu symbolem: 1ZN;
7. teren drogi zbiorczej, oznaczony na rysunku planu symbolami: 1KDZ;
8. tereny komunikacji drogowej wewnętrznej, oznaczone na rysunku planu symbolami: 1KR, 2KR, 3KR, 4KR, 5KR, 6KR, 7KR, 8KR, 9KR, 10KR, 11KR, 12KR, 13KR.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko prognoza oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670):

1) zawiera:

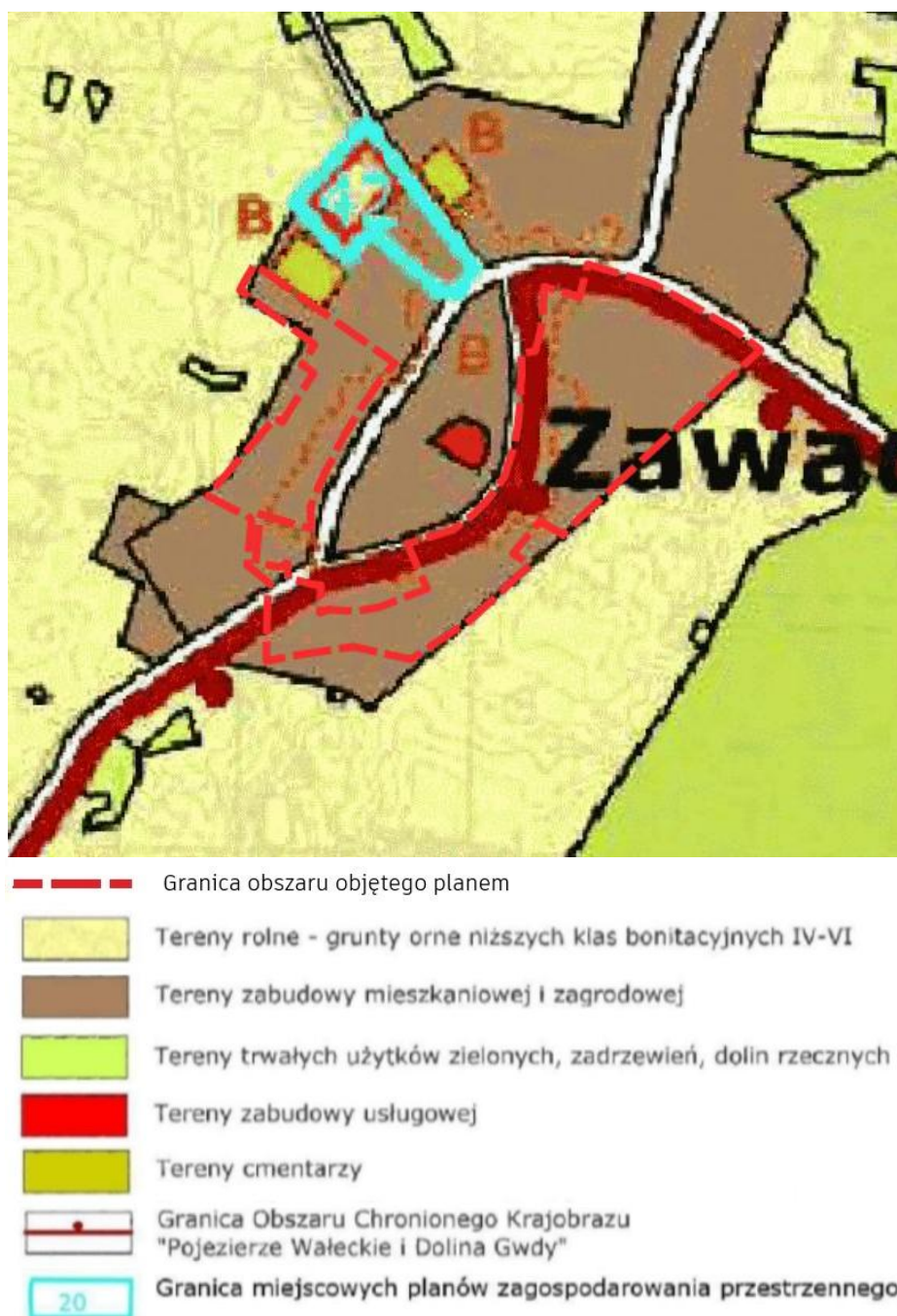
- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań,

- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;
- 2) określa, analizuje i ocenia:
- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 - b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*,
 - d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
 - e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- 3) przedstawia:
- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
 - b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powiązany jest z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szydłowo - nie narusza on jego ustaleń. Ponadto w prognozie oddziaływania na środowisko uwzględnia się także informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem planu.

W obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego głównym kierunkiem zagospodarowania dla analizowanego terenu są tereny zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej (Ryc.2).

Ryc. 2 Fragment obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szydłowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” pobranego z <https://bip.szydlovo.pl/studium.html>

- W projekcie planu zawarte zostały cele przedstawione w poniższych dokumentach:
- a) Strategia Rozwoju Województwa Wielopolskiego za jeden z celów obiera utrzymanie obecnego stanu środowiska na poziomie gwarantującym następnym pokoleniom korzystanie z niego w stopniu równym, w jakim korzysta pokolenie obecne, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Szczęólnego znaczenia nabiera z jednej strony korzystanie z zasobów w sposób racjonalny, a z drugiej, korzystanie przyczyniające się do rozwoju. Realizacja tego celu powinna odbywać się przy minimalizowaniu negatywnego wpływu działalności gospodarczej na środowisko.

Zapisy planu są zgodne z zapisami tych dokumentów w kwestiach ochrony przyrody oraz poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego poprzez uwzględnienie wyników monitoringu środowiska, ustaleń dotyczących ochrony powietrza i środowiska oraz przyjętych zasad dotyczących kształtowania ładu przestrzennego.

- b) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego – do najważniejszych kwestii związanych z ochroną przyrody należą:
- ochrona przyrody i przywracanie walorów środowiskowych:
 - o ustalenia w zakresie ograniczenia lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko, wymagania dotyczące przyłączenia do odpowiednich sieci infrastruktury technicznej oraz stosowania paliw niskoemisyjnych – ograniczenie antropopresji;
 - zachowanie, wzbogacanie lub odtwarzanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej:
 - o określenie odpowiednich udziałów powierzchni terenów biologicznie czynnych;
 - racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego dla rozwoju energii ze źródeł odnawialnych:
 - o w zapisach projektu uchwały nie zakazano lokalizacji mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy o odnawialnych źródłach energii, dlatego też zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, plan miejscowy przewidujący możliwość lokalizacji budynków umożliwia również lokalizację wspomnianych mikroinstalacji m.in. do celów grzewczych;
 - zagospodarowanie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi – nie dotyczy.

W prognozie oddziaływania na środowisko uwzględnia się także informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem planu.

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZENIU PROGNOZY

Procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przebiegała równolegle do toku tworzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będącego przedmiotem opracowania. Sporządzono ją przy zastosowaniu metod opisowych, analiz jakościowych wykorzystujących dostępne informacje o stanie środowiska oraz oceny skutków przewidywanych zmian w środowisku, na podstawie których wyciągnięto określone wnioski. Pierwszym etapem planistycznym była inwentaryzacja urbanistyczna terenów objętych projektem planu. Dokonano wizji terenu oraz analizy materiałów przedstawiających stan istniejący obszaru (np. zdjęcia satelitarne, lotnicze, mapy), aby jak najbardziej szczegółowo scharakteryzować dany obszar oraz jego stan środowiska. Następnie zapoznano się z dokumentami strategicznymi przedstawiającymi uwarunkowania danego obszaru (także środowiskowe) oraz zalecany kierunek rozwoju przestrzennego. W celu scharakteryzowania i oceny stanu środowiska posłużono się także innymi opracowaniami, raportami o stanie środowiska a także danymi odnoszącymi się bezpośrednio lub, w przypadku ich braku, pośrednio do danego terenu. Dzięki opisom środowiska wykraczającym poza granice opracowania można było uzyskać informacje o powiązaniach badanego obszaru z regionalnym i krajowym systemem środowiska przyrodniczego, co było pomocne w określeniu ponadlokalnego znaczenia danych elementów środowiska.

W przedstawionej prognozie wykorzystano między innymi następujące źródła oraz akty prawne:

- Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670);
- Ustawa Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647.);
- Ustawa o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1290 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 960 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. *Prawo lotnicze* (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1431 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 757);
- Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. *o odnawialnych źródłach* (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 68 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 733);
- Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko;
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1225 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie lotniczych urządzeń naziemnych i powierzchni ograniczających zabudowę (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1181);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112);
- Richling A., Solon J., Macias A., Balon J., Borzyszkowski J., Kistowski M. (red.), 2021, *Regionalna geografia fizyczna Polski*, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań;
- Raport o stanie środowiska w Województwie Wielkopolskim w roku 2020, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu;
- Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych /wg badań PIG/, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2024, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska;
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Ministerstwo Środowiska;
- <http://www.gios.gov.pl/> - Główny Inspektorat Ochrony Środowiska;
- <http://www.poznan.wios.gov.pl/> – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu;
- <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>;
- <http://www.psh.gov.pl/> – Państwowa Służba Hydrogeologiczna;
- <http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/MIDASGIS> – Państwowy Instytut

Geologiczny – MIDAS;

- <http://btsearch.pl/> – wyszukiwarka stacji bazowych telefonii komórkowej GSM i UMTS;
- <http://www.geoportal.gov.pl/> – Geoportal;
- Główny Urząd Statystyczny – Bank Danych Lokalnych;
- Ewidencja gruntów i budynków Szydłowo;
- Strategia Rozwoju Gminy Szydłowo na lata 2020-2030.

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Według art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady *w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko państwa członkowskie Unii Europejskiej (w tym Polska) monitorują znaczący wpływ na środowisko, wynikający z realizacji planów i programów, aby między innymi, określić na wczesnym etapie nieprzewidziany niepożądany wpływ oraz aby mieć możliwość podjęcia odpowiedniego działania naprawczego.*

Analiza skutków realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, uwzględniać będzie w szczególności metody, wskaźniki i częstotliwość pomiarów przyjęte dla działań wykonywanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Organem realizującym jego zadania jest Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Wyniki uzyskiwane w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska wykorzystane będą do określenia wpływu ustaleń projektu planu, który jest przedmiotem opracowania, na środowisko przyrodnicze, w odniesieniu do występujących długofalowych zmian jakości elementów przyrodniczych (stanu wód, stanu czystości powietrza atmosferycznego, klimatu akustycznego) i przyczyn tych zmian. Uzupełnieniem będą przyjęte w gminnych programach wskaźniki ilościowe i jakościowe monitorowania efektywności działań. Dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub innych dostępnych źródeł należy pamiętać, że muszą się one odnosić do obszaru objętego projektem planu.

Analizę skutków realizacji postanowień projektu planu zaleca się prowadzić w cyklu 4-letnim – np. w odniesieniu do materiałów opracowywanych na potrzeby Gminnego Programu Ochrony Środowiska. Cykl ten może zostać skrócony w zależności od opracowywanych dokumentów, w tym do np. do udostępnianego co rocznie Raportu o stanie gminy.

Ustawa Prawo ochrony środowiska wskazuje, że badania monitoringowe prowadzi się z równoczesnym wykorzystaniem i rejestracją danych przestrzennych, dlatego ocena zmian zachodzących w środowisku omawianego obszaru może być oparta również na okresowym przeglądzie i rejestracji zmian w zagospodarowaniu przestrzennym tych terenów prowadzonych przez Gminę Szydłowo.

Po okresowym zebraniu danych, należy poddać je wnikliwej analizie i w przypadku stwierdzenia przejawów ewentualnych, niekorzystnych zmian środowiska przedsięwziąć stosowne działania zapobiegające, lub kompensujące niekorzystne tendencje.

4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Obszar objęty planem położony jest w północnej części powiatu poznańskiego (w odległości ok. 150 km od najbliższej granicy państwa), nie ma podstaw do prognozowania dalekosiężnych, transgranicznych oddziaływań. Nie projektuje się tu też funkcji zmieniających warunki siedliskowe i gruntowo-wodne na tak dużą skalę. Wobec powyższego nie zachodzi prawdopodobieństwo wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko.

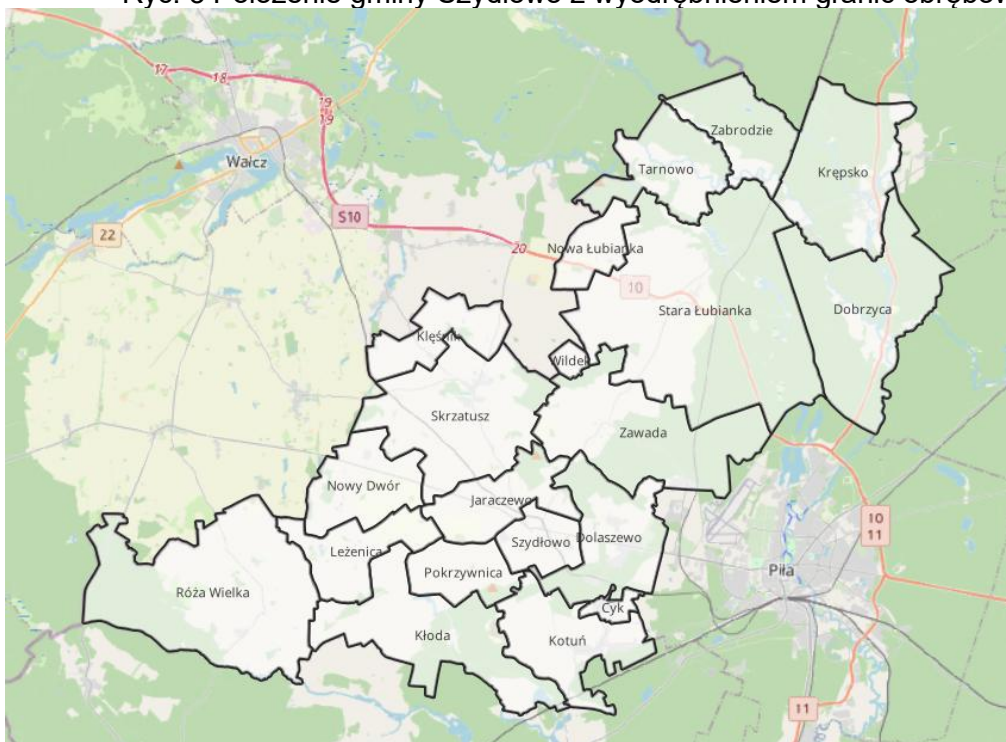
5. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY SZYDŁOWO

5.1. Położenie geograficzne

Według regionalizacji fizycznogeograficznej Polski Richlinga, Solona, Maciasa i in. (2021) gmina Szydłowo należy do podprowincji Pojezierze Południowobałtyckie, makroregionu Pojezierze Południowopomorskie oraz dwóch mezoregionów: Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy. Biorąc pod uwagę geobotaniczny podział Polski według Matuszkiewicza (2008) gmina Szydłowo należy w większości do działu Pomorskiego, krainy Niż Środkowoeuropejski, podkrainy Wałeckiej okręgu Pojezierza Wałeckiego i podokręgu Wałecko-Trzcianeckiego.

Zgodnie ze Strategią Rozwoju Gminy Szydłowo na lata 2020-2030, gmina Szydłowo zajmuje obszar 266 km². Gmina graniczy od strony południowo-wschodniej z miastem Piła, od północy z gminami Tarnówka i Jastrowie (powiat złotowski), północnego wschodu z gminą Krajenka, od południa z gminą Trzcianka (powiat czarnkowsko-trzcianecki) oraz od zachodu z gminą Wałcz (powiat wałecki, województwo zachodniopomorskie). Gmina podzielona jest na 20 jednostek pomocniczych - obrębów (ryc. 3).

Ryc. 3 Położenie gminy Szydłowo z wyodrębnieniem granic obrębów

Źródło: opracowanie własne na podkładzie mapy Open Street Map

Przez teren gminy Szydłowo przebiegają drogi krajowe: DK10, która łączy Szczecin z Warszawą oraz DK11, ze Śląska przez Wielkopolskę do Kołobrzegu. Ponadto gminę przecinają drogi wojewódzkie: DW178 Wałcz-Oborniki, a także DW179 Piła-Rusinowo. Pierwsza prowadzi dalej w kierunku południowym z Obornik do Poznania, a północnym z Wałcza do Kołobrzegu. Druga w kierunku zachodnim do Gorzowa, a dalej do granicy z Niemcami, a w kierunku wschodnim do Piły uzyskując dostęp do innych szlaków komunikacyjnych we wszystkich kierunkach.

5.2. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

Warunki klimatyczne i stan powietrza atmosferycznego

Klimat obszaru ma charakter umiarkowany, ciepły, kształtowany przez oceaniczne masy powietrza ze średnimi wpływami Morza Bałtyckiego.

Temperatura powietrza osiąga maksimum w lipcu, kiedy średnia miesięczna wynosi 18,0°C, natomiast minimum występuje w styczniu, ze średnią miesięczną temperaturą na poziomie -2,0°C. Średnia roczna temperatura powietrza w Szydłowie wynosi 8,0°C.

Średnia roczna suma opadów na analizowanym obszarze wynosi 550 mm. Największe ich natężenie występuje w okresie letnim, ze szczególnym nasileniem w lipcu. Suma opadów w półroczu letnim jest wyższa niż w półroczu zimowym. Opady nie osiągają wysokich wartości, jednak charakteryzują się wyraźnym zróżnicowaniem sezonowym, z przewagą opadów letnich nad zimowymi.

Na obszarze gminy Szydłowo dominują wiatry z sektora zachodniego, które stanowią niemal połowę wszystkich obserwowanych kierunków. Wiatry te mają zazwyczaj umiarkowaną prędkość, a ich siła i przebieg są lokalnie modyfikowane przez ukształtowanie terenu oraz występowanie kompleksów leśnych.

Odnośnie oceny jakości powietrza atmosferycznego, zgodnie ze zmianami wprowadzonymi do ustawy *Prawo ochrony środowiska* obszar gminy Szydłowo przydzielono do strefy wielkopolskiej, obejmującej całe województwo poza aglomeracją poznańską oraz miastem Kalisz. Pełna ocena stanu czystości powietrza obejmuje następujące zanieczyszczenia: dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, benzen, ołów, arsen, nikiel, kadm, benzo(a)piren, pył PM 10, pył PM 2,5, ozon i tlenek węgla.

Wynikiem oceny jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- klasa A – jeżeli poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego lub poziomu docelowego;
- klasa C – jeżeli poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny lub poziom docelowy;
- klasa D1 – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego;
- klasa D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

W 2025 roku wykonano ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2024. Dla poziomu dopuszczalnego dla: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla, PM10 oraz poziomu docelowego ozonu, kadmu, arsenu i niklu wszystkie strefy zaliczono do klasy A. Dla benzo(a)pirenu strefa, w której znajduje się gmina uzyskała klasę C, podczas, gdy pozostałe strefy (aglomeracja poznańska oraz miasto Kalisz) uzyskały klasę A. Dokonując oceny stref dla pyłu zawieszonego PM2,5 dla poziomu dopuszczalnego I fazy – wartości obowiązującej od roku 2020 – wszystkie strefy uzyskały klasę A.

W ocenie rocznej przeprowadzono również dodatkową klasyfikację odnosząc wyniki do wartości dopuszczalnej równej 20 µg/m³, której należy dotrzymać od roku 2020 (II faza PM2,5 jest uzupełnieniem oceny; poziom ten ma być osiągnięty do 2020 r., zgodnie z

rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu), gdzie:

- klasa A1 – jeżeli średnie roczne stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają lub są równe $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$;

- klasa C1 – jeżeli średnie roczne stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy przekraczają $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

W tym przypadku wszystkie strefy otrzymały klasę A1.

Klasa strefy jest określana na podstawie stężeń występujących w rejonach potencjalnie najbardziej zanieczyszczonych daną substancją. W rezultacie, nawet niezbyt rozległy obszar przekroczeń wartości normatywnych będzie miał wpływ na wynik klasyfikacji całej strefy o dużym obszarze. Z tego względu ważne jest podkreślenie faktu, że zaliczenie strefy do klasy C pod względem niektórych substancji nie oznacza złej jakości powietrza na całym jej terenie, a jest jedynie sygnałem, że w granicach strefy istnieją obszary wymagające podjęcia i prowadzenia działań na rzecz poprawy jakości powietrza.

Oprócz oceny pod kątem ochrony zdrowia badano również jakość powietrza z uwzględnieniem kryteriów dla ochrony roślin. Badania wykonano wyłącznie dla strefy wielkopolskiej, określając stężenie zanieczyszczeń: ozonem, dwutlenkiem siarki i tlenkami azotu. We wszystkich trzech przypadkach zakwalifikowano ją do klasy A. W dodatkowej klasyfikacji w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego strefie przypisano klasę D2.

Z uwagi na rozległy obszar i uogólnienie wyników dla strefy wielkopolskiej, stan jakości powietrza atmosferycznego w gminie Szydłowo może być lepszy od przydzielonych klas.

Geologia i geomorfologia

Na ukształtowanie rzeźby terenu oraz budowę geologiczną gminy Szydłowo największy wpływ miały czwartorzędowe procesy glacialne i fluwioglacialne związane z działalnością lądolodu skandynawskiego oraz procesy akumulacyjne i erozyjne w dolinach rzecznych. Gmina położona jest w obrębie Wału Pomorsko-Kujawskiego (Antyklinorium Pomorsko-Kujawskie).

Obszar gminy pokryty jest niemal w całości osadami czwartorzędownymi o miąższości do ok. 88 m, reprezentowanymi głównie przez gliny zwałowe, piaski i żwiry lodowcowe oraz fluwioglacialne zlodowacenia północnopolskiego. W dolinie rzeki Gwdy występują osady rzeczne i organiczne – piaski, żwiry, mady, torfy i namuły holoceni. Poniżej zalegają osady trzeciorzędowe miocenu i oligocenu, a w głębokim podłożu utwory mezozoiczne i paleozoiczne.

Pod względem morfologicznym gmina charakteryzuje się znacznym zróżnicowaniem rzeźby terenu. W południowo-zachodniej części dominuje wysoczyzna morenowa falista z kulminacją w rejonie Dąbrowej Góry (207 m n.p.m.), natomiast w północno-zachodniej i częściowo południowej części gminy występuje równinna lub lekko falista dolina rzeki Gwdy, porożciniana licznymi dolinkami cieków wodnych.

Obszary narażone na osuwanie się mas ziemnych, obszary górnicze

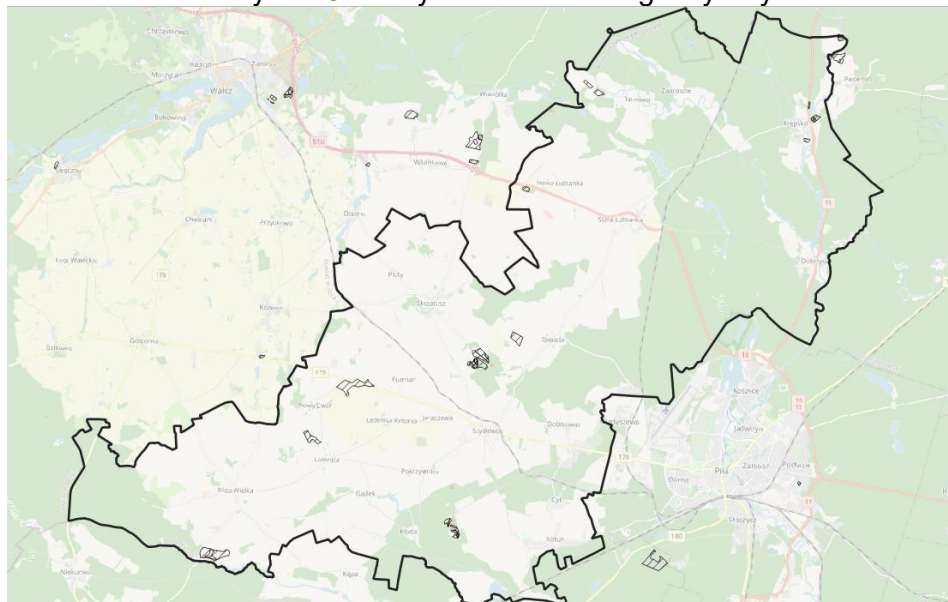
Zgodnie z danymi w Rejestrze terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których te ruchy występują dla Powiatu Pilskiego, na obszarze gminy Szydłowo wyznaczono 7 osuwisk oraz 59 terenów zagrożonych ruchami masowymi. Spośród osuwisk żadnego nie wskazano do monitoringu ani do obserwacji, co wynika z ich położenia w obrębie terenów leśnych i w znacznej odległości od terenów zabudowanych i infrastruktury.

Występowanie osuwisk na terenie gminy związane jest głównie ze zboczami rynien

subglacialnych, czy krawędziami równiny sandrowej podcinanymi przez cieki.

Występujące na terenie gminy zasoby surowców mineralnych związane są z budową geologiczną obszaru. Są to głównie złoża kruszywa naturalnego. Obecnie stwierdzonych na tym obszarze zostało 26 złóż kopalin (ryc. 4), z czego z jednego prowadzona jest okresowa eksploatacja. Ponadto na terenie gminy występuje również obszar perspektywiczny gazu ziemnego gazolinowego.

Ryc. 4 Obszary złóż na terenie gminy Szydłowo

Źródło: <http://m.bazagis.pgi.gov.pl/cbdg/#!/main>

W tabeli poniżej zestawione zostały udokumentowane złoża występujące na terenie gminy Szydłowo.

Tabela 1. Udokumentowane złoża występujące na terenie gminy Szydłowo

Nazwa złoża	Stan złoża*	Zasoby [tys. t]		Wydobycie [tys. t]
		geologiczne	przemysłowe	
Dąbrowa Góra	R	1 365	-	-
Dąbrowa Góra I	Z	714	-	-
Dąbrowa Góra II	Z	418	-	-
Dolaszewo	R	958	-	-
Jaraczewo MŁ	R	373	-	-
Krępsko	Z	70	-	-
Krępsko I	Z	180	-	-
Krępsko TM	R	433	-	-
Krępsko TM II	R	375	-	-
Krępsko-Północ	Z	121	-	-
Leżenica JT	R	22	-	-
Nowa Łubianka	Z	214	-	-
Nowy Dwór	P	5 860	-	-
Piła IG-1	C	-	-	-
Róża Wielka	R	560	-	-
Róża Wielka-RT	Z	3 190	-	-
Skrzatusz dz. 445/2, cz. dz. nr 443, 444	Z	454	-	-
Skrzatusz, dz. nr 445/1	R	200	-	-
Skrzatusz II	R	942	-	-

Skrzatusz III	R	1 163	-	-
Skrzatusz-działka 406/2	R	231	-	-
Skrzatusz-działka 443,444	T	598	-	-
Tarnowo	Z	222	-	-
Zawada I	R	1 669	-	-
Kotuń	eksploatacja	złóże skreślone z bilansu zasobów		
Róża Wielka dz. 458/6	zakończona			

***R** – złóże o zasobach rozpoznanych szczegółowo, **T** – złóże zagospodarowane, eksploatowane okresowo, **Z** – złóże, z którego wydobywanie zostało zaniechane, **P** – złóże rozpoznane wstępnie, **C** – wody termalne (cieplice)
źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na dzień 31 XII 2016 r.

Obszar gminy nie jest objęty żadną koncesją na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż lub surowców.

Wody powierzchniowe i podziemne

Dominująca część obszaru gminy należy do zlewni Gwdy, prawostronnego dopływu rzeki Noteci. Najbardziej rozwinięta sieć rzeczna znajduje się w północno-wschodniej części gminy, gdzie przepływają takie rzeki jak m.in. Gwda, Rurzyca, Piława, Dobrzyca, Ruda (Piła) i Głomia

Największym zbiornikiem jeziornym jest Jezioro Łachotka o powierzchni ok. 39,5 ha. Na terenie gminy znajduje się również Jezioro Skrzatusz posiadające powierzchnię ok. 11,9 ha oraz liczne niewielkie zbiorniki wodne.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335) wskazuje Jednolite Części Wód Powierzchniowych, w których zasięgu znajduje się gmina Szydłowo. Jednolita Część Wód Powierzchniowych (JCW) to jednolita część wód, które zostały zgrupowane na potrzeby planów gospodarowania wodami i ich aktualizacji. Aktualny podział obowiązuje do 2027 r. Obszar gminy znajduje się w zasięgu jedenastu JCWP.

Dla każdej z jednolitych części wód powierzchniowych w kartach charakterystyki pochodzących z opracowania II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania ustalono cele środowiskowe w zakresie stanu/potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego:

- Pękawnica – RW600009188659929:
 - Stan/potencjał ekologiczny – dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D;
 - Stan chemiczny – dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry;
- Trzcinnica – PLRW6000091887369:
 - Stan/potencjał ekologiczny – dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych;
 - Stan chemiczny – dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), nikiel(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry;
- Ruda – PLRW6000091886923:
 - Stan/potencjał ekologiczny – dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D;
 - Stan chemiczny – dobry stan chemiczny;
- Krępnica – PLRW600009188729:

- Stan/potencjał ekologiczny – dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych;
 - Stan chemiczny – dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry;
- Łomnica – PLRW600009188732:
 - Stan/potencjał ekologiczny – dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych;
 - Stan chemiczny – dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry;
- Gwda od zb. Ptusza do Piławy – PLRW60001118865999:
 - Stan/potencjał ekologiczny – dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Gwda w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Gwda w obrębie JCWP (dla troci wędrownej oraz węgorza europejskiego);
 - Stan chemiczny – dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry;
- Dobrzyca od Świerczyna do ujścia – PLRW60001118865994899:
 - Stan/potencjał ekologiczny – dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D;
 - Stan chemiczny – dobry stan chemiczny;
- Piława od zb. Nadarzyckiego do ujścia – PLRW600011188659949:
 - Stan/potencjał ekologiczny – dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Piława od ujścia do ujścia Dobrzycy (dla łososia); zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Piława od ujścia do ujścia Dobrzycy (dla troci wędrownej);
 - Stan chemiczny – dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry;
- Głomia od Dopływu z jez. Zaleskiego do ujścia – PLRW6000111886899:
 - Stan/potencjał ekologiczny – dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D;
 - Stan chemiczny – dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry;
- Gwda od Piławy do ujścia – PLRW6000111886999:
 - Stan/potencjał ekologiczny – dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Gwda w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Gwda w obrębie JCWP (dla troci wędrownej oraz węgorza europejskiego);
 - Stan chemiczny – dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry;
- Rurzyca - PLRW60002018865929:
 - Stan/potencjał ekologiczny – dobry stan ekologiczny;
 - Stan chemiczny – dobry stan chemiczny.

Oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych (rzek i zbiorników zaporowych) na terenie gminy Szydłowo dokonano w oparciu o wyniki monitoringu wód z lat 2019-2024. Ocenę przeprowadzono zgodnie z aktualnym podziałem Jednolitych Części Wód Powierzchniowych obowiązującym w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry z dnia 24 lutego 2023 r. analizie poddano elementy biologiczne, fizykochemiczne oraz chemiczne. Zestawienie wyników oceny stanu wód przedstawiono w tabeli 2.

Tabela 2. Wyniki i klasyfikacja wskaźników jakości wód powierzchniowych dla JCW w gminie Szydłowo

Nazwa jednolitej części wód	Pękawnica	Trzcínica	Ruda	Krępica	Łomnica	Gwda od zapory Zb. Ptuśza do Piławy	Dobrzyca od Świerczyna do ujścia	Piława od Zb. Nadarzyckiego do ujścia	Głomia od dopł. z jez. Zaleskiego do ujścia	Gwda od Piławy do ujścia	Rurzyca
Klasa elementów biologicznych	5	3	5	3	2	2	2	2	3	3	2
Klasa elementów fizykochemicznych	>2	>2	>2	2	2	2	1	1	>2	2	2
Stan/potencjał ekologiczny	zły stan	umiarkowany stan	zły stan	umiarkowany potencjał	dobry potencjał	dobry stan	dobry stan	dobry stan	umiarkowany stan	umiarkowany stan	dobry stan
Stan chemiczny	poniżej dobrego	poniżej dobrego	poniżej dobrego	poniżej dobrego	poniżej dobrego	poniżej dobrego	poniżej dobrego	poniżej dobrego	poniżej dobrego	poniżej dobrego	poniżej dobrego
Ogólny stan wód	zły	zły	zły	zły	zły	zły	zły	zły	zły	zły	zły

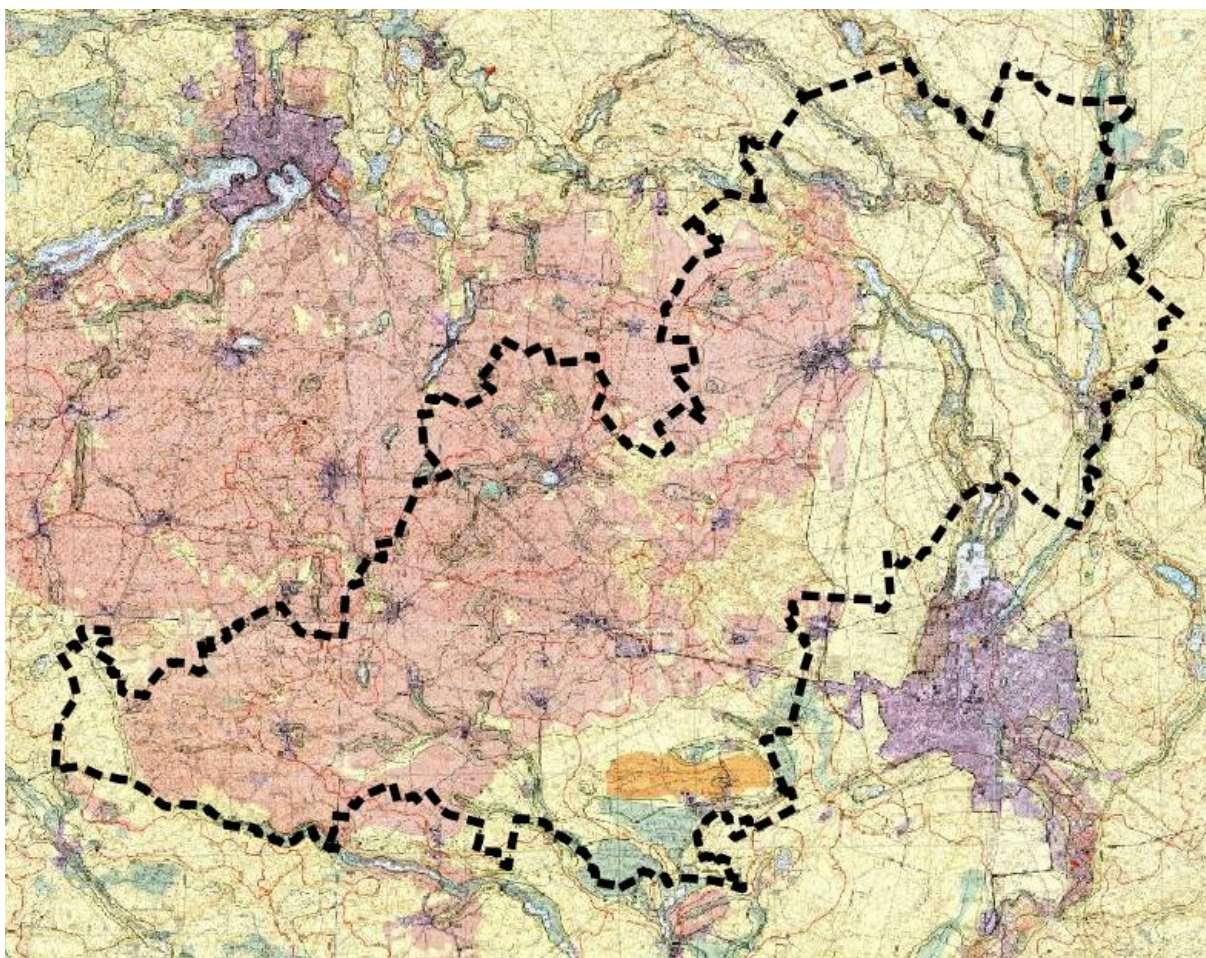
Źródło: Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2019-2024 na podstawie monitoringu – tabela

Celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione, jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także zapobieganie pogorszeniu ich stanu. Celem środowiskowym dla sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona tych wód oraz poprawa ich potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, tak aby osiągnąć dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny wód powierzchniowych, a także zapobieganie pogorszeniu ich potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. Cele te realizuje się przez podejmowanie działań zawartych w programie wodno-środowiskowym kraju, w szczególności działań polegających na:

- stopniowej redukcji zanieczyszczeń powodowanych przez substancje priorytetowe oraz substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, określone w przepisach,
- zaniechaniu lub stopniowym eliminowaniu emisji do wód powierzchniowych substancji priorytetowych oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, określonych w przepisach.

Zgodnie z mapą hydrograficzną (Ryc. 5) podłoże na terenach zurbanizowanych stanowią przeważnie grunty o słabej przepuszczalności. Grunty o średniej przepuszczalności, znajdują się głównie w północno-wschodniej części gminy, w której dominują lasy.

Ryc. 5 Warunki hydrograficzne na terenie gminy Szydłowo

Źródło: <http://szydlowo.e-mapa.net/>

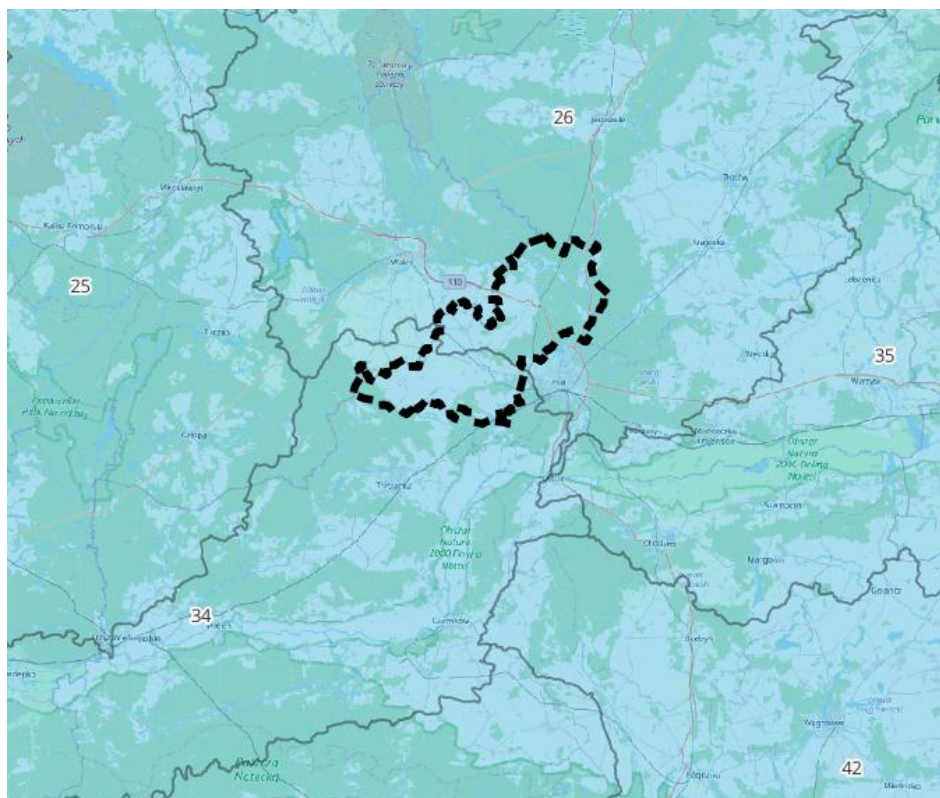
..... granica gminy

Kl	Przepuszczalność	Rodzaje gruntów	Kl	Przepuszczalność	Rodzaje gruntów
1	łatwa	rumosze i żwiry	4	zmienna	grunty organiczne
2	średnia	piaski i skały lite silnie uszczelnione	5	zróżnicowana	grunty antropogeniczne
3	słaba	gliny i pyły	6	bardzo słaba	skały lite słabo uszczelnione i ility

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335) gmina Szydłowo położona jest w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 34 i 26 (ryc.6.). Zgodnie z ustawą Prawo wodne przez jednolitą część wód podziemnych rozumie się określoną objętość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych. Cele środowiskowe dla JCWPd określone przez ustawę to:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Ryc. 6 Granica gminy na tle JCWPd

Źródło: opracowanie własne

■■■■■■ granica gminy

Przez dobry stan wód podziemnych rozumie się taki stan jednolitych części wód podziemnych, w którym stan ilościowy wód podziemnych oraz stan chemiczny tych wód są określone co najmniej jako dobre. Zgodnie z badaniami przeprowadzonymi w 2019 roku zarówno stan chemiczny, jak i ilościowy określono jako dobry. Zgodnie z badaniem przeprowadzonymi w 2022 roku stan chemiczny oraz ilościowy pozostał na poziomie dobrym.

Na obszarze JCWPd nr 26 zlokalizowano 9 punktów kontrolnych, z których w 2022 roku dla 7 określono klasę jakości wód jako II (dobra), a dla 2 jako III (zadowalająca). Wód o bardzo dobrej jakości (I klasy) oraz niezadowalającej (IC klasa) i o złej jakości (V klasa) nie wykazano w żadnym punkcie kontrolnym na obszarze JCWPd nr 26. Na terenie gminy Szydłowo nie był zlokalizowany żaden punkt kontrolny.

Na obszarze JCWPd nr 34 zlokalizowano 14 punktów kontrolnych, z których w 2022 roku dla 1 określono klasę jakości wód jako I (bardzo dobra), dla 8 określono klasę jakości wód jako II (dobra), dla 2 jako III (zadowalająca), dla 2 jako IV (niezadowalająca) oraz dla 1 jako V (zła). Na terenie gminy Szydłowo nie był zlokalizowany żaden punkt kontrolny.

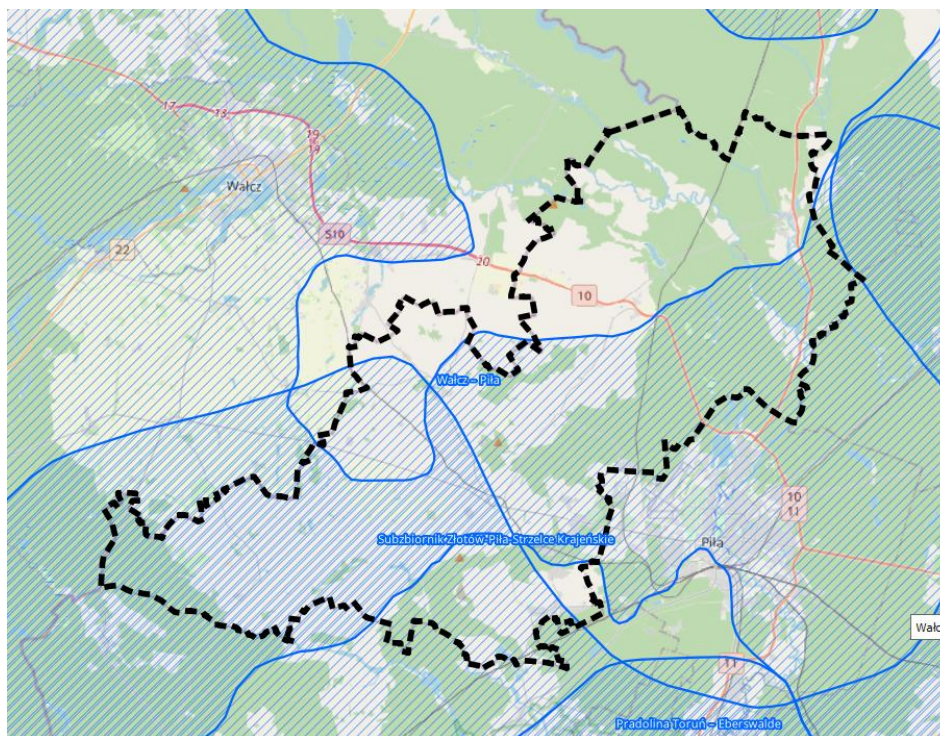
Gmina Szydłowo położona jest w zasięgu dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych: Wałcz – Piła (nr 125) oraz Subzbiornik Złotów-Piła-Strzelce Krajeńskie (nr 127) (ryc. 7).

Zbiornik GZWP nr 125 Wałcz-Piła to międzymorenowy zbiornik o powierzchni 2531 km², położony w południowej części Pojezierza Pomorskiego i częściowo w obrębie Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej. Znajduje się on przeważnie w obrębie stosunkowo dobrze izolowanych od powierzchni terenu utworów piaszczystych, jednak na niektórych

obszarach izolacja od powierzchni terenu nie występuje.

Subzbiornik Złotów-Piła-Strzelce Krajeńskie nr 127 o powierzchni 2470 km² jest położony w południowej części Pomorza. Zasilanie wód podziemnych GZWP nr 127 następuje przede wszystkim na drodze infiltracji opadów atmosferycznych oraz z niżej występujących poziomów paleogeńskich i jurajskich w obrębie zbiornika. Na całym obszarze GZWP nr 127 dominują tereny bardzo mało podatne na zanieczyszczenia.

Ryc. 7 Lokalizacja gminy Szydłowo na tle Głównych Zbiorników Wód Podziemnych

Źródło: opracowanie własne

■■■■■■■■■■ granica gminy

Lasy

Powierzchnia lasów na terenie gminy Szydłowo wynosi 10 977,72 ha, co odpowiada wskaźnikowi lesistości na poziomie 40% (stan na 2024 r.). Zdecydowana większość obszarów leśnych znajduje się w zarządzie Nadleśnictwa Zdrojowa Góra. Lasy położone w południowo-zachodniej części gminy należą do Nadleśnictwa Tuczo, natomiast północne obszary leśne wchodzą w zasięg Nadleśnictwa Płynica. Wszystkie wymienione nadleśnictwa podlegają Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile.

Struktura siedlisk leśnych zdominowana jest przez bory sosnowe, które zajmują ponad 80% powierzchni leśnej. Pozostałą część stanowią siedliska żyźniejsze, z istotnym udziałem gatunków liściastych, takich jak buk, dąb, brzoza i olcha, obejmujące niespełna 20% areалу lasów.

Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów szczególnych

Na terenie gminy Szydłowo lub w jej bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

Rezerwat przyrody „Kuźnik”

To rezerwat krajobrazowy o powierzchni ok. 96 ha, którego celem jest ochrona fragmentu lasu zróżnicowanego siedliskowo wraz z jeziorami (np. Jezioro Rudnickie), źródłami i

torfowiskami. Odnotowano tu aż 349 gatunków roślin naczyniowych, w tym gatunki zagrożone jak bażyna czarna czy modrzewnica zwyczajna. Fauna rezerwatu obejmuje m.in. zimorodka, wydrę oraz ważne w skali regionu zimowiska nietoperzy (mopki, nocki duże).

Rezerwat „Smolary”

To rezerwat torfowiskowy o powierzchni ok. 143,2 ha chroniący naturalną roślinność mechowisk. Występują tu rzadkie w skali kraju fitocenozy zdominowane przez mszaki, torfowce i wątrobowce. Obszar ten podlega ochronie czynnej, która polega m.in. na usuwaniu ekspansywnych drzew i krzewów zagrażających torfowiskom

Rezerwat „Wielkopolska Dolina Rurzycy”

To rezerwat krajobrazowy o powierzchni ok. 896 ha chroniący cenne zbiorowiska roślinne oraz unikatowy krajobraz z meandrującą rzeką w głębokiej dolinie. Ochronie podlegają tu m.in. naturalne lasy na stromych zboczach i czyste jeziora rynnowe.

Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierze Waleckie i Dolina Gwdy

Obejmujący w województwie wielkopolskim powierzchnię 58 375,00 ha, został powołany do życia w 1989 roku na mocy uchwały Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile. Teren ten charakteryzuje się wyjątkowym bogactwem walorów wizualnych i przyrodniczych, które tworzy urozmaiconą rzeźbę terenu z rozległymi kompleksami leśnymi, morenami czołowymi oraz malowniczymi, głęboko wciętymi dolinami rzecznyymi i jeziorami rynnowymi. Jest to niezwykle ważna ostoja oraz miejsce lęgowe dla rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt, takich jak orzeł bielik, orlik krzykliwy, żubr, bóbr czy tracz nurogęś, a także kluczowy punkt na trasie przelotów i zlotów żurawi, gęsi oraz kaczek.

W granicach tego obszaru znajduje się wiele obiektów objętych dodatkowymi formami ochrony, w tym liczne pomniki przyrody, spośród których jako osobliwość natury wyróżniają się buki rosnące nad jeziorem Wielki Bytyń. W celu zachowania tego dziedzictwa na omawianym terenie obowiązują surowe restrykcje, w tym zakaz zabijania dziko występujących zwierząt i niszczenia ich schronień oraz zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Ochrona obejmuje również szatę roślinną i rzeźbę terenu poprzez zakaz niszczenia zadrzewień śródpolnych i nadwodnych, wydobywania skał oraz torfu, a także zakaz wykonywania prac ziemnych, które mogłyby trwale zniekształcić naturalne ukształtowanie powierzchni. Szczególną wagę przywiązuje się do ochrony ekosystemów wodnych, co wiąże się z zakazem likwidowania naturalnych zbiorników wodnych i starorzeczy, dokonywania zmian stosunków wodnych służących celom innym niż ochrona przyrody oraz zakazem wznoszenia nowych budynków w pasie o szerokości 100 metrów od linii brzegów rzek i jezior.

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Góra Dąbrowa

obejmujący obszar o powierzchni 170,93 ha chroni najwyższe wzniesienie gminy (207 m n.p.m.) wraz z jego walorami widokowymi, historycznymi i estetycznymi. Celem ochrony jest zachowanie naturalnego ukształtowania powierzchni oraz rolniczo-leśnego charakteru tego terenu przy jednoczesnym umożliwieniu rozwoju funkcji turystycznych.

Obszar Natura 2000 Dolina Rurzycy PLH300017

Specjalny obszar ochrony siedlisk (1766,04 ha), obejmujący malowniczą dolinę rzeki Rurzycy z sześcioma jeziorami polodowcowymi. Wyróżnia się unikatowym kompleksem doskonale zachowanych źródlisk i torfowisk niskich oraz źródliskowych olszyn.

Obszar Natura 2000 Ostoja Pilska PLH300045

Specjalny obszar ochrony siedlisk (3068,62 ha) chroniący cenne w skali województwa siedliska leśne i hydrogeniczne. Obejmuje dziewięć odrębnych jednostek, w tym rynny jezior (np. Kuźnickie, Płotki) oraz kwaśne dąbrowy w okolicach Zawady i Koszyc.

Obszar Natura 2000 Puszcza nad Gwdą PLB300012

Obszar specjalnej ochrony ptaków (77 678,90 ha), będący rozległym kompleksem leśnym (głównie bory sosnowe) z licznymi jeziorami i terenami podmokłymi. Na jego terenie znajdują się również umocnienia Wału Pomorskiego, które służą jako potencjalne zimowiska nietoperzy.

Użytek ekologiczny „Uroczysko Krępsko”

Obejmuje powierzchnię około 2,25 ha za cel przyjmuje ochronę populacji roślin rzadkich lub chronionych związanych z terenami podmokłymi z elementami torfowiska przejściowego.

Użytek ekologiczny „Różewskie Łozowisko”

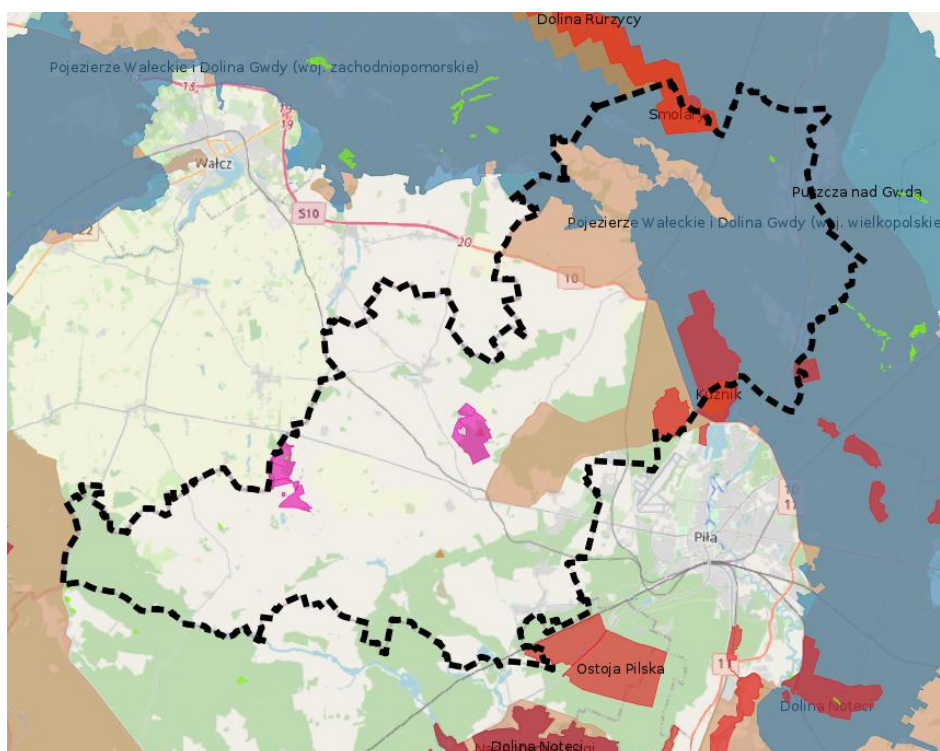
Obejmuje powierzchnię około 1,10 ha za cel przyjmuje ochronę niewielkich zbiorników astatycznych otoczonych szuwarami i łożowiskami na granicy lasu i pól uprawnych, stanowiących miejsce bytowania ptactwa wodno-błotnego.

Użytek ekologiczny „Szuwar Śródpolny”

Obejmuje powierzchnię około 0,7 ha za cel przyjmuje ochronę miejsc bytowania ptactwa wodno-błotnego i płazów oraz chronionych i rzadkich gatunków roślin.

Na terenie gminy Szydłowo znajdują się 22 pomniki przyrody.

Ryc. 8 Lokalizacja gminy Szydłowo na tle form ochrony przyrody

Źródło: <http://szydlowo.e-mapa.net/>

granica gminy

6. CHARAKTERYSTYKA TERENU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM

6.1. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Obszar projektu planu zlokalizowany jest w miejscowości Zawada, w południowo-wschodniej części gminy Szydłowo. Opracowywany teren jest częściowo przekształcony antropogenicznie (Ryc. 9). Występuje na nim zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz zagrodowa – skoncentrowana w centralnej części planu, w zachodniej oraz wschodniej części występują głównie tereny użytkowane rolniczo. Analizowany teren obejmuje powierzchnię około 12,5 ha. W bezpośrednim sąsiedztwie projektu planu w kierunku północnym zlokalizowane są tereny zabudowane – dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wraz z zabudową usługową, gdzie również znajdują się przestrzenie publiczne, roślinność ruderalna, ogrodowa oraz synantropijna. W kierunku zachodnim oraz wschodnim występują włącznie tereny rolnicze.

Ryc. 9 Zagospodarowanie obszaru objętego pracowaniem

Źródło: <http://szydlowo.e-mapa.net/>

granica obszaru objętego opracowaniem

Struktura przyrodnicza projektu planu jest charakterystyczna dla środowisk przekształconych antropogenicznie – występują głównie pola uprawne, roślinność synantropijna, ogrodowa i ruderalna.

Obszar objęty planem wyposażony jest w sieci infrastruktury technicznej: wodociągowej, kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej, telekomunikacyjną oraz elektroenergetycznej. Sieci zlokalizowane są głównie w pasach drogowych. Linia elektroenergetyczna przecina obszar planu.

Sposób zagospodarowania obszaru objętego planem poprzedzony został wykonaniem szczegółowych analiz w zakresie zainwestowania i użytkowania przedmiotowego obszaru, infrastruktury technicznej oraz własności analizowanych obszarów. Przystąpienie do opracowania planu umożliwi określenie zasad zagospodarowania terenu, uporządkowanie i zdefiniowanie zasad kształtowania zabudowy. Umożliwi racjonalne zagospodarowanie nieruchomości z uwzględnieniem uwarunkowań przestrzennych w stosunku do zmieniających się uwarunkowań prawnych.

Obszar objęty opracowaniem planu znajduje w zasięgu Jednolitej Części Wód Powierzchniowych Ruda (RW6000091886923) oraz w granicach JCWPd nr 26. Stan JCWP Ruda według Oceny stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2019-2024 na podstawie monitoringu jako zły. Z kolei zgodnie z badaniami przeprowadzonymi w 2022 roku zarówno stan chemiczny, jak i ilościowy JCWPd nr 26 określono jako dobry. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych została określona jako niezagrożona. Czynnikiem determinującym stan jest presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem. Celem środowiskowym jest przywrócenie dobrego stanu ekologicznego i chemicznego, poprzez działania, do których należą m.in. ustanowienie obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP).

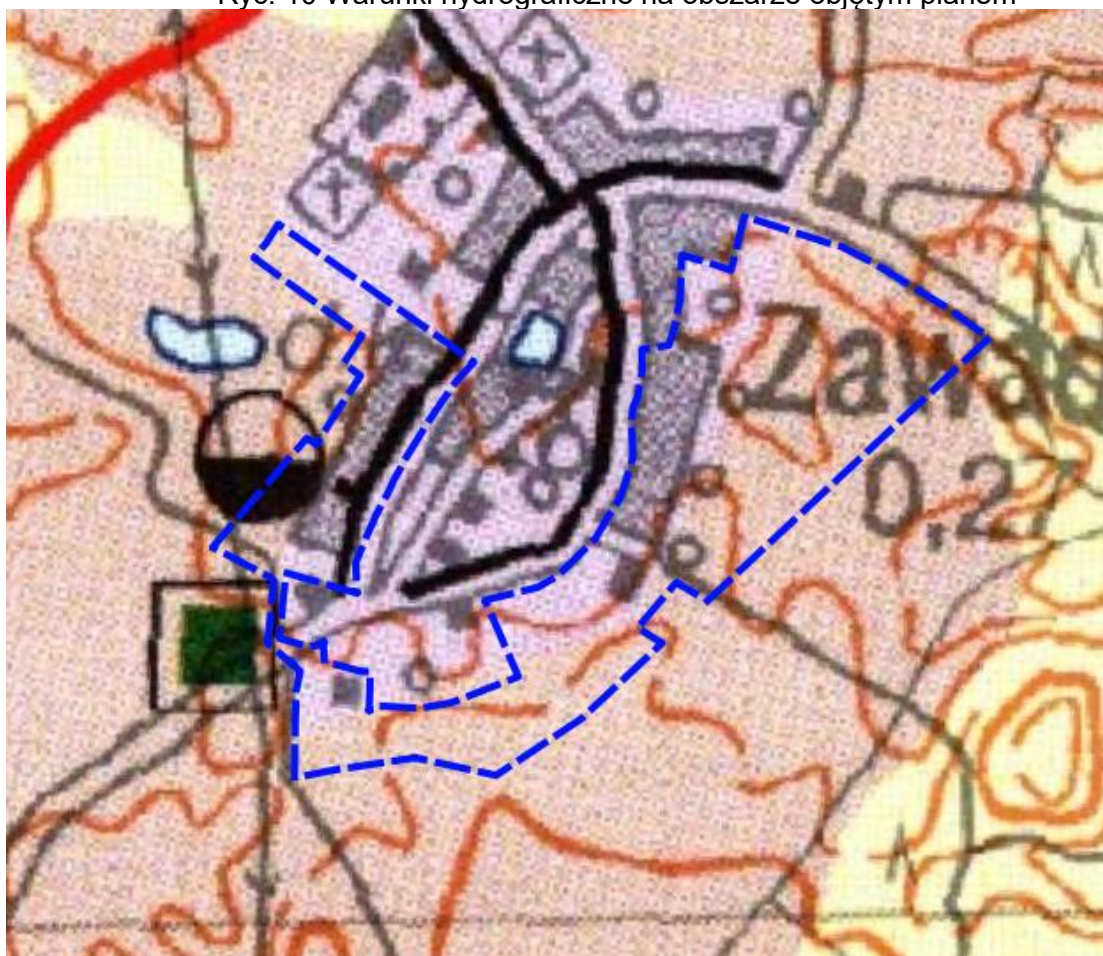
Analizowany teren położony jest poza:

- obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$),
- obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($p=10\%$),
- obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 500 lat ($p=0,2\%$),
- obszarem narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Obszar objęty planem znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 125 „Wałcz – Piła”.

Według mapy hydrograficznej podłoże na obszarze objętym projektem planu stanowią grunty o słabej oraz zróżnicowanej przepuszczalności. Fragment mapy hydrograficznej został przedstawiony na ryc. 10.

Ryc. 10 Warunki hydrograficzne na obszarze objętym planem

— granica obszaru objętego miejscowym planem

Kl	Przepuszczalność	Rodzaje gruntów	Kl	Przepuszczalność	Rodzaje gruntów
1	łatwa	rumosze i żwiry	4	zmienna	grunty organiczne
2	średnia	piaski i skały lite silnie uszczelinione	5	zróżnicowana	grunty antropogeniczne
3	słaba	gliny i pyły	6	bardzo słaba	skały lite słabo uszczelinione i iły

źródło: <https://szydlowo.e-mapa.net/>

Na obszarze planu nie występują obszary zagrożone ruchami masowymi ziemi, osuwiska, ani złoża kopalin.

Z uwagi na rozległy obszar i uogólnienie wyników dla strefy wielkopolskiej, stan jakości powietrza atmosferycznego w miejscowości Zawada, w granicach opracowania planu może być lepszy od przydzielonych dla strefy wielkopolskiej klas – przekroczeń w zakresie BaP.

Źródła emisji zanieczyszczeń do atmosfery na obszarze opracowania projektu planu mogą być związane z ruchem samochodowym na zlokalizowanych w jego granicach drogach gminnych oraz powiatowych (spaliny samochodowe) oraz ogrzewaniem budynków zlokalizowanych zarówno na jego terenie, jak i w najbliższym sąsiedztwie.

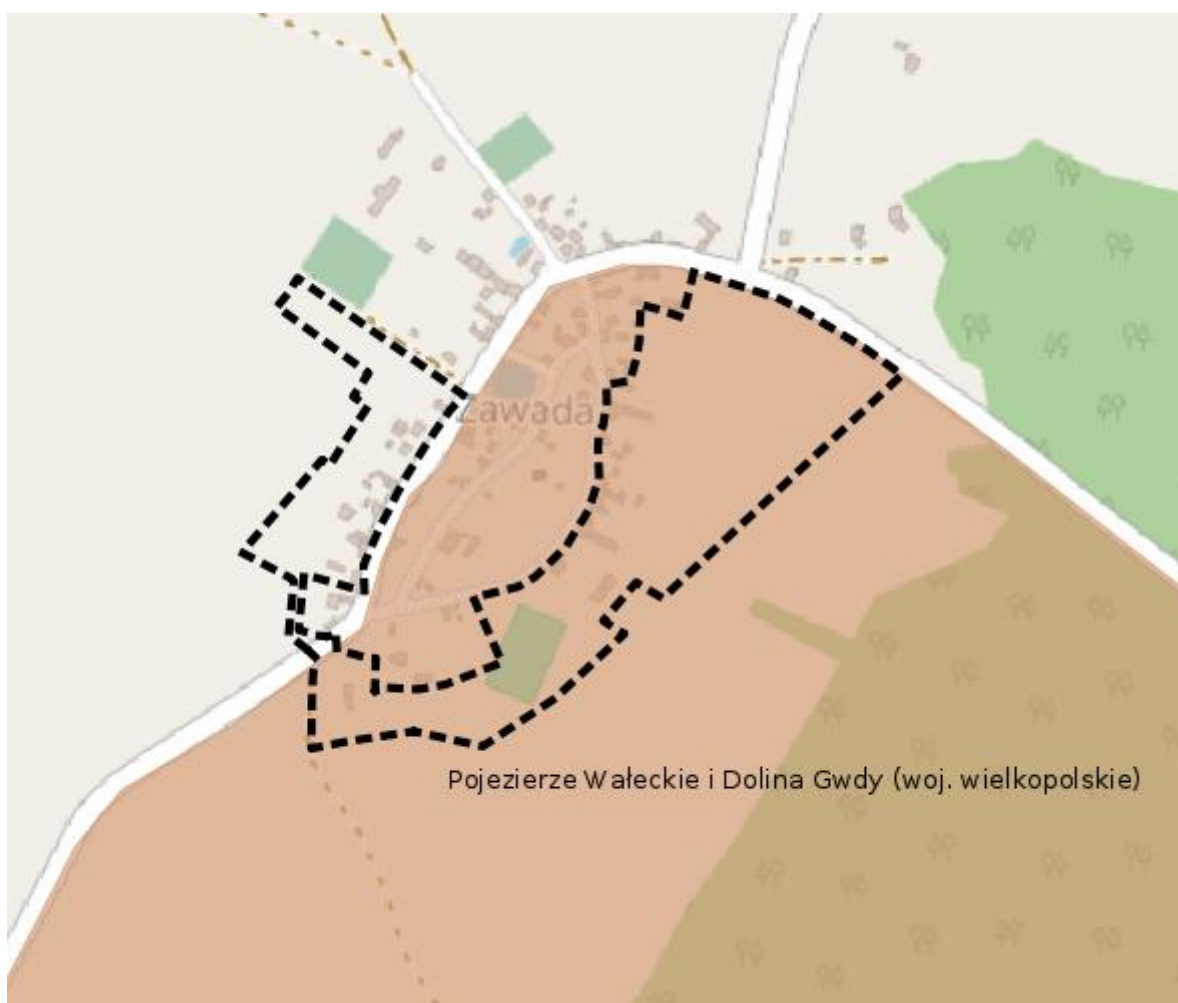
Zgodnie ze Ustawą Prawo ochrony środowiska, zarządcy dróg, linii kolejowych lub lotnisk (z wyłączeniem zarządców dróg gminnych), dokonują identyfikacji głównych dróg, głównych linii kolejowych lub głównych lotnisk i przekazują w zakresie swojej właściwości Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska co 5 lat dane opisane w art. 117a ww. ustawy.

Poprzez główną drogę rozumie się drogę, po której przejeżdża rocznie więcej niż 3 miliony pojazdów, natomiast przez główną linię kolejową rozumie się linię kolejową, po której przejeżdża rocznie więcej niż 30 tysięcy pociągów. Na podstawie przekazanych danych sporządzane są strategiczne mapy hałasu oraz programy ochrony środowiska przed hałasem, które wskazują m.in. propozycje działań w zakresie ochrony przed hałasem oraz informacje o opracowywanych i wdrożonych programach ochrony środowiska przed hałasem oraz oszacowanie efektów zrealizowanych działań w zakresie ochrony przed hałasem.

Zlokalizowana w granicy opracowania droga powiatowa nr 1166P łączy się z drogami wewnętrznymi obsługującymi obszar planu, nie została ujęta w pomiarze i nie jest ukazana w opracowanych mapach strategicznych.

Obszar objęty planem zlokalizowany jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierze Waleckie i Dolina Gwdy (Ryc. 11).

Ryc. 11 Obszar objęty opracowaniem w sąsiedztwie obszarów chronionych

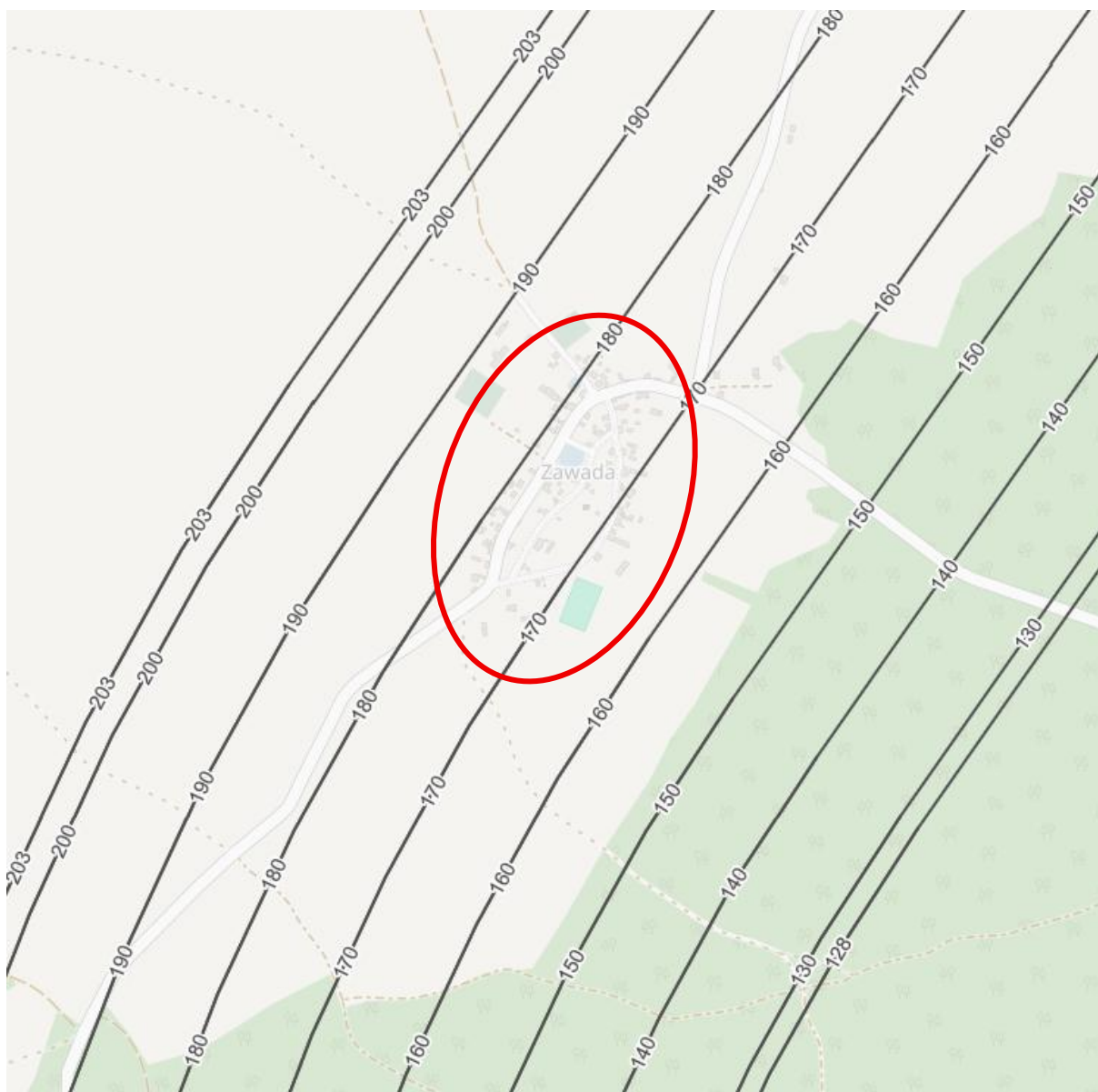
Źródło: geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/

..... - orientacyjne położenie obszaru objętego opracowaniem

Na obszarze objętym projektem planu nie są zlokalizowane żadne stacje bazowe telefonii komórkowych, które mogłyby być źródłem pól elektromagnetycznych. Najbliższa stacja bazowa, znajduje się w odległości ponad 3km m od południowo-zachodniej granicy obszaru objętego planem. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania w zakresie promieniowania elektromagnetycznego na obszar objęty planem.

Obszar objęty planem znajduje się w obszarze zasięgu powierzchni ograniczających przeszkody (OLS) dla projektowanego lotniska Piła (Ryc.12.).

Ryc. 12 Strefa ograniczonej zabudowy dla projektowanego lotniska Piła

Źródło: <https://www.ulc.gov.pl>

poglądowa lokalizacja obszaru objętego miejscowym planem

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego mają za zadanie kształtowanie zagospodarowania zgodnie z zasadami ładu przestrzennego i polityką przestrzenną gminy zawartą w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szydłowo. Chronią one również poszczególne elementy środowiska przed szkodliwą działalnością człowieka, a także wartości kulturowe na danym terenie.

Celem regulacji w podjętym opracowaniu jest m.in.: przeznaczenia terenu, zasad kształtowania zabudowy, wskaźników zagospodarowania terenu oraz ograniczeń w jego użytkowaniu, a także zaproponowanie odpowiedniej obsługi komunikacyjnej. W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu teren pozostanie bez wiążącego aktu prawa

miejscowego, zatem dalsza zabudowa będzie mogła powstawać na podstawie wydawanych decyzji o warunkach zabudowy. Zabudowa realizowana na podstawie decyzji o warunkach zabudowy może potencjalnie przyczynić się do zmian istniejącego stanu środowiska. Realne jest wówczas zabudowanie obszaru w sposób przypadkowy i niekontrolowany sprzyjający powstawaniu konfliktów środowiskowych i przestrzennych. Brak będzie konieczności zachowania ograniczeń dotyczących intensywności zabudowy i zachowania terenu biologicznie czynnego oraz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

6.2. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Obszar objęty planem zlokalizowany jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy. Ze względu na zakres planu oraz charakter wprowadzanych zmian nie prognozuje się wystąpienia negatywnego oddziaływania skutków realizacji planu na obszary chronione.

Przewidywane oddziaływania skumulowane związane z realizacją ustaleń projektu planu nie będą miały charakteru znaczącego. Projektowane zagospodarowanie stanowi kontynuację i uzupełnienie istniejącej struktury funkcjonalno-przestrzennej. Wprowadzone funkcje mają charakter mieszkaniowy oraz usługowy i nie należą do przedsięwzięć mogących powodować znaczące oddziaływania na środowisko.

W projekcie planu uwzględniono rozwiązania ograniczające potencjalną presję na środowisko, w tym ustalenia dotyczące minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, zasad zaopatrzenia w ciepło oraz zachowania terenów zieleni urządzonej. Przewidywany wzrost emisji substancji do środowiska oraz zapotrzebowania na zasoby środowiska będzie miał charakter lokalny i typowy dla zabudowy o umiarkowanej intensywności. Nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań skumulowanych na bioróżnorodność, klimat akustyczny, jakość powietrza oraz funkcjonowanie lokalnych powiązań przyrodniczych.

Przeprowadzona analiza uwarunkowań środowiska przyrodniczego pozwala na sformułowanie pozostałych problemów istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu. Najistotniejsze z punktu widzenia projektowanego planu są:

- wymogi ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem oraz cele środowiskowe ustanowione w celu utrzymania dobrego stanu wód zarówno ilościowego jak i jakościowego,
- niezadowalający stan powietrza atmosferycznego w strefie wielkopolskiej, ochrona powietrza atmosferycznego z uwagi na powtarzające się odnotowanie na obszarze województwa wielkopolskiego przekraczania dopuszczalnego poziomu dla B(a)P,
- uwzględnienie problemów rozwiązań gospodarki wodno-ściekowej,
- prawidłowo prowadzona gospodarka odpadami.

7. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO I JEGO ELEMENTY

7.1. Wpływ na różnorodność biologiczną, faunę i florę

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody określa, że w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego muszą być uwzględnione cele ochrony przyrody. Wśród nich do najbardziej istotnych należą:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- zachowanie różnorodności biologicznej,
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony,
- ochrona walorów krajobrazowych, zieleni oraz zadrzewień.

Struktura przyrodnicza projektu planu jest charakterystyczna dla środowisk przekształconych antropogenicznie – występuje głównie roślinność synantropijna, ogrodowa i ruderalna. Przez to, że większość terenu jest utwardzona, znacznie ograniczone są możliwości rozwoju roślinności. Wyjątek stanowią działki niezabudowane zlokalizowane pomiędzy istniejącymi budynkami, na których dominuje roślinność niska, jednakże nie ma ona znacznego wpływu na wzrost bioróżnorodności obszaru. Główny wpływ na różnorodność biologiczną obszaru mają decyzje właścicieli prywatnych dotyczące sadzenia danych gatunków roślin w swoich ogrodach. Zaleca się zachowanie istniejących drzew i krzewów oraz uwzględnianie ich w bilansie powierzchni biologicznie czynnej, przy jednoczesnym ograniczaniu ich usuwania do niezbędnego minimum.

Istotne znaczenie ma również ochrona naturalnego charakteru krajobrazu, wynikającego z położenia obszaru w części w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy, w tym zachowanie zadrzewień, zakrzewień oraz powiązań przyrodniczych pomiędzy terenami leśnymi, dolinami cieków i zbiornikami wodnymi. Na części obszaru objętego planem obowiązują ponadto zakazy, ograniczenia i wymagania wynikające z przepisów odrębnych, w szczególności z zakresu ochrony przyrody, ochrony środowiska oraz ochrony gatunkowej roślin i zwierząt, w tym zakazy i ograniczenia określone w rozporządzeniu nr 5/98 Wojewody Piłskiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionych w województwie piłskim, które pozostają w mocy wobec stwierdzenia nieważności rozporządzenia nr 212/06 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 29 listopada 2006 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy” wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 27 stycznia 2011 r., sygn. akt IV SA/Po 709/10.

W związku z powyższymi uwarunkowaniami wszelkie działania inwestycyjne powinny być prowadzone w sposób zapewniający zachowanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej, maksymalne zachowanie istniejącej zieleni i zadrzewień, a także ograniczenie fragmentacji siedlisk poprzez koncentrację zabudowy i utrzymanie ciągłości pasów zieleni pełniących funkcję korytarzy ekologicznych.

Bezpośrednimi czynnikami powodującymi zubożenie fauny i flory mogą być roboty ziemne i usuwanie roślinności podczas realizacji obiektów budowlanych czy utwardzenia gruntów pod tereny stanowisk postojowych lub komunikacji na terenach obecnie niezabudowanych.

W projekcie planu w celu zmniejszenia negatywnych oddziaływań wprowadzono nakaz zachowania odpowiednich wartości terenu biologicznie czynnego oraz zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z dopuszczeniem inwestycji celu publicznego oraz zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą.

Mimo, iż wizja lokalna nie wykazała występowania gatunków fauny i flory podlegających ochronie całkowitej lub częściowej gatunków cennych przyrodniczo (w tym gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową), z uwagi na sąsiedztwo obszarów chronionych nie można wykluczyć ich występowania. Ich prawdopodobieństwo wystąpienia jest jednak niewielkie z uwagi na lokalizację obszaru objętego planem względem obszarów chronionych oraz charakter analizowanego terenu. Niemniej jednak respektując

zakazy zdefiniowane w *Ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o Ochronie Przyrody* nie prognozuje się negatywnego wpływu na chronione gatunki roślin i zwierząt *m.in.* zakaz zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką.

Na obszarze objętym opracowaniem występują tereny zadrzewione, które nie stanowią gruntów leśnych w rozumieniu obowiązujących przepisów. Zmiana przeznaczenia terenów nie wiąże się z przeznaczeniem gruntów leśnych na cele nieleśne. Ewentualna wycinka drzew lub krzewów może nastąpić wyłącznie na etapie realizacji inwestycji, zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony przyrody i po przeprowadzeniu wymaganych procedur administracyjnych. Potencjalne oddziaływania związane z usunięciem zadrzewień będą miały charakter lokalny i będą ograniczane przez obowiązujące regulacje prawne oraz stosowanie działań minimalizujących wpływ na środowisko.

Dopuszczenie zaopatrzenia w energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii, realizowane zgodnie z przepisami odrębnymi, wymaga uwzględnienia uwarunkowań przyrodniczych obszaru, w szczególności w zakresie ochrony różnorodności biologicznej. Ewentualna lokalizacja urządzeń związanych z odnawialnymi źródłami energii powinna odbywać się w sposób minimalizujący ingerencję w siedliska przyrodnicze oraz miejsca lęgowe ptaków i potencjalne stanowiska nietoperzy, a także z uwzględnieniem okresów rozrodu, wychowu młodych i hibernacji gatunków chronionych przy planowaniu prac montażowych i budowlanych. Istotne znaczenie ma również stosowanie rozwiązań technicznych ograniczających możliwość kolizji i płoszenia zwierząt oraz kształtowanie powierzchni biologicznie czynnych z wykorzystaniem rodzimych gatunków roślin, sprzyjających zachowaniu i wzmacnianiu lokalnej bioróżnorodności.

Zapis planu dopuszczający zaopatrzenie w energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii, w tym realizację instalacji wykorzystujących energię promieniowania słonecznego, może oddziaływać na faunę i florę jedynie w przypadku niewłaściwego usytuowania obiektów oraz prowadzenia prac instalacyjnych i eksploatacyjnych. W celu minimalizacji wpływu na różnorodność biologiczną zaleca się stosowanie odpowiednich rozwiązań, takich jak lokalizacja instalacji z dala od miejsc lęgowych ptaków i stanowisk nietoperzy, dostosowanie harmonogramu prac do okresów rozrodu, lęgów i hibernacji gatunków chronionych, a także stosowanie modułów fotowoltaicznych o powierzchni antyrefleksyjnej, ograniczających ryzyko dezorientacji ptaków. W przypadku obsiewu powierzchni biologicznie czynnej należy wykorzystywać wyłącznie rodzime gatunki roślin, unikając gatunków obcego pochodzenia.

W sytuacji, gdy na etapie eksploatacji elektrowni słonecznych planowane jest koszenie terenu, dla ochrony ptaków lęgowych prace te powinny być prowadzone poza okresem lęgowym, który dla większości gatunków ptaków krajobrazu rolniczego przypada przeciętnie od 1 marca do 31 sierpnia. Ponadto montaż ogniw fotowoltaicznych i kolektorów solarnych na budynkach może potencjalnie stanowić zagrożenie dla chronionych gatunków ptaków i nietoperzy, dlatego przed rozpoczęciem prac należy zwrócić szczególną uwagę na występowanie miejsc lęgowych jerzyka zwyczajnego i wróbla oraz stanowisk nietoperzy. Prace powinny być prowadzone poza sezonem lęgowym ptaków oraz poza okresami rozrodu i hibernacji nietoperzy.

Wdrożenie wskazanych działań minimalizujących pozwala na harmonijne pogodzenie realizacji inwestycji z koniecznością ochrony środowiska przyrodniczego. Zastosowanie odpowiednio dobranych rozwiązań technicznych, właściwe planowanie prac oraz

uwzględnianie cyklu biologicznego gatunków chronionych znacząco ogranicza oddziaływanie przedsięwzięcia na lokalne ekosystemy. Przy zachowaniu powyższych zasad realizacja instalacji wykorzystujących energię promieniowania słonecznego nie powinna powodować istotnego negatywnego wpływu na obszary chronione ani na występujące w ich obrębie gatunki roślin i zwierząt, umożliwiając jednocześnie efektywne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

Z uwagi na charakter planu oraz istniejący stan zagospodarowania po pełnym wdrożeniu ustaleń planu nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na bioróżnorodność oraz znacznego zubożenia istniejącej fauny i flory.

7.2. Wpływ na ludzi

Charakter nowych inwestycji, przy zachowanych wskazaniach i obwarowaniach zawartych w projekcie planu, nie powinien powodować zagrożenia dla zdrowia ludzi. Plan zakazuje lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (z wyłączeniem inwestycji celu publicznego oraz zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą). Nie przeznaczono również terenów pod przemysł lub produkcję, na których mogłyby powstać zakłady negatywnie wpływające na zdrowie mieszkańców. Bezpośredni, ale krótkotrwały lub chwilowy charakter, może mieć uciążliwość akustyczną związaną z budową nowych obiektów budowlanych (budynków i budowli w tym dróg), oraz budową sieci infrastruktury technicznej.

W celu uniknięcia przekroczeń wartości dopuszczalnych związanych z funkcjonowaniem projektowanej zabudowy określonej w planie, w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych i technologicznych, stosowanie ograniczeń lub zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi. Przyjęta przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego Uchwała nr XXXIX/941/17 z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw reguluje kwestie zaopatrzenia w ciepło. Zgodnie z §1 powyższej uchwały celem zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi i na środowisko, na obszarze województwa wielkopolskiego, z wyłączeniem miasta Poznania oraz Miasta Kalisza, wprowadza się ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, określone niniejszą uchwałą. W powyższej uchwale zawarto przede wszystkim zakazy dotyczące stosowania poszczególnych paliw oraz dopuszczenia eksploatacji instalacji spełniających warunki określone uchwałą.

W uchwale projektu planu wprowadzono zapisy regulujące sposób odprowadzania ścieków bytowych oraz wód opadowych i roztopowych, minimalizujące ewentualne negatywne oddziaływanie. Wpisano nakaz uwzględnienia w zagospodarowaniu i zabudowie terenu ograniczeń wynikających z odległości technicznych od sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. Zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych od sieci infrastruktury technicznej wyznaczone są strefy ochronne, w których granicach należy zachować teren wolny od zabudowy stałej i tymczasowej oraz zadrzewień. Szerokość tych stref uzależniona jest od średnicy rur (w przypadku sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej), ciśnienia (w przypadku sieci gazowej) oraz rodzaju napięcia (w przypadku sieci elektroenergetycznej). Przepisami regulującymi powyższe kwestie jest m.in. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać

sieci gazowe i ich usytuowanie. Co więcej zagospodarowanie i zabudowa terenu, będące realizacją funkcji określonych w planie, w przypadku kolizji z istniejącymi bądź projektowanymi sieciami infrastruktury technicznej musi uwzględnić stanowisko poszczególnych gestorów odpowiednich sieci.

Zlokalizowana bezpośrednio w granicach opracowani droga powiatowa nr 1166P, która łączy się z drogami gminnymi i wewnętrznymi obsługującymi obszar planu. Zgodnie z przeprowadzonym w 2021 roku średnio dobowym ruchem pojazdów, powyższy odcinek nie kwalifikował się do sporządzenia mapy akustycznej, w celu ochrony przed hałasem sąsiadujących terenów.

Wprowadzone w projekcie planu tereny podlegają ochronie akustycznej.

Zgodnie z ustaleniami planu w zakresie ochrony przed hałasem:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej wolnostojącej, oznaczone na rysunku planu symbolami 1MNW, 2MNW, 3MNW, 4MNW, 5MNW, 6MNW, 7MNW, 8MNW – kwalifikowane są jako tereny zabudowy mieszkaniowej, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- 2) tereny zabudowy mieszkaniowej wolnostojącej lub usług, oznaczone na rysunku planu symbolami: 1MNW-U, 2MNW-U, 3MNW-U, 4MNW-U, 5MNW-U – kwalifikowane są jako tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowe, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- 3) teren zabudowy zagrodowej, oznaczony na rysunku planu symbolem: 1RZM – kwalifikowany jest jako teren zabudowy zagrodowej, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Przepisami regulującymi powyższą kwestię jest Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowiska.

W zapisach projektu planu zawarto dopuszczenie zastosowania środków technicznych i technologicznych zmniejszających uciążliwości akustyczne. Do środków technicznych służących redukcji hałasu należą m.in. ekrany akustyczne, wały ziemne, zieleń izolacyjna oraz ciche nawierzchnie dróg. Do środków technologicznych należą natomiast stosowanie odpowiedniej izolacyjności ścian i okien w pobliżu źródła hałasu, odpowiednie rozmieszczenie pomieszczeń w lokalach mieszkalnych, eliminowanie czynników zwiększających hałas np. dużych powierzchni odbijających fale dźwięków, odpowiednia lokalizacja budynków względem źródła hałasu. Skuteczność w osiągnięciu odpowiednich poziomów hałasu otrzymuje się najczęściej przy zastosowaniu kilku metod.

Nie przewiduje się, aby projektowane zagospodarowanie terenu zwiększyć mogło negatywne oddziaływanie na zdrowie ludzi (na terenie objętym projektem planu oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń planu), pod warunkiem bezwzględnego wyegzekwowania wszystkich ustaleń zawartych w planie oraz obowiązujących przepisów. Potencjalnym źródłem zagrożenia może być zatem niepełna realizacja wytycznych planu, dotyczących zapewnienia odpowiednich standardów jakości środowiska na przedmiotowym terenie.

7.3. Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

Z uwagi na rodzaj istniejącego zagospodarowania oraz projektowane funkcje, które w części mają utrzymać dotychczasowe przeznaczenie terenu, skutki realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie wpłyną negatywnie na wody powierzchniowe i podziemne. Obszar objęty planem nie jest położony w strefie ochronnej ujęcia wód podziemnych. Analizowany teren nie leży w zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Znajduje się natomiast w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 125 „Wałcz – Piła”.

Dla ochrony oraz prawidłowego funkcjonowania wód podziemnych i powierzchniowych w zapisach projektu planu uwzględniono wytyczne Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej.

Ochrona wód podziemnych musi być realizowana poprzez maksymalne ograniczenie zanieczyszczeń do gruntu. W zapisach projektu miejscowego planu ustalono:

- w zakresie odprowadzania ścieków bytowych:
 - odprowadzanie do sieci kanalizacji sanitarnej, zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - dopuszczenie odprowadzania do szczelnych zbiorników bezodpływowych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych:
 - odprowadzanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - dopuszczenie realizacji rozwiązań pozwalających na retencjonowanie wód opadowych i roztopowych na terenie nieruchomości i rozwiązań opóźniających spływ wód opadowych.

W zakresie odprowadzania ścieków bytowych dla zabezpieczenia środowiska wodnego przed zanieczyszczeniem istotne jest aby ewentualnie realizowane zbiorniki bezodpływowe były szczelne. Nieszczelne zbiorniki mogą stanowić duże zagrożenie dla jakości środowiska gruntowo-wodnego. Zagrożone jest również bezpieczeństwo sanitarne wody pitnej. Zaleca się prowadzenie ich ewidencji, monitorowanie i wdrażanie harmonogramu wywozu nieczystości płynnych.

Można przyjąć, że realizacja założeń projektu planu nie będzie miała negatywnego wpływu na środowisko wodne. W związku z powyższym uznaje się, że przyjęte zapisy są wystarczające dla ochrony wód powierzchniowych i podziemnych w świetle obowiązujących przepisów. Istotne jest jednak prowadzenie dalszych działań kontrolnych, w celu sprawdzenia, czy inwestorzy prawidłowo realizują swoje obowiązki wynikające z obowiązujących przepisów m.in. planowego i interwencyjnego monitoringu prowadzonego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, w szczególności w zakresie szczelności zbiorników bezodpływowych.

Dopuszczono również budowę, przebudowę, rozbudowę, odbudowę i rozbiórkę sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, zgodnie z przepisami odrębnymi. Przepisami regulującymi powyższe kwestie jest Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii. Ponadto w zapisach projektu uchwały nie zakazano lokalizacji mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy o odnawialnych źródłach energii, dlatego też zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, *plan miejscowy przewidujący możliwość lokalizacji budynków umożliwia również lokalizację zamontowanych na budynku instalacji odnawialnych źródeł energii wykorzystujących do wytwarzania energii wyłącznie energię promieniowania słonecznego oraz mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1436, 1597 i 1681), również w przypadku innego przeznaczenia terenu niż produkcyjne, chyba że ustalenia planu miejscowego zakazują lokalizacji takich instalacji.* Odnawialnymi źródłami energii jakie mogą być zastosowane w granicach opracowania planu są m.in. pompy ciepła, panele fotowoltaiczne, kolektory słoneczne czy rekuperatory do odzyskania energii z wentylacji. Zastosowaniem możliwym do wykonania jest łączenie ze sobą więcej niż jednego źródła odnawialnej energii. Jednym z rozwiązań są kolektory hybrydowe wykorzystujące ogniwa fotowoltaiczne i kolektory słoneczne, jednocześnie podgrzewające wodę i wytwarzające energię elektryczną. Odnawialne źródła energii w odniesieniu do środowiska naturalnego w kontekście wyczerpywania się zapasów energetycznych surowców kopalnych, wskazują korzyści. Do głównych zalet można zaliczyć:

różnorodność źródeł odnawialnych, stałą odnawialność zasobów, oszczędność paliw kopanych oraz brakiem konieczności dalekiego przesyłania energii, ze względu na możliwość pozyskiwania jej w każdym miejscu.

Zgodnie z §28 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych jakim odpowiadać budynki i ich usytuowanie działka budowlana, na której sytuowane są budynki powinna być wyposażona w kanalizację umożliwiającą odprowadzanie wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej. W przypadku budynków niskich lub budynków, dla których nie ma możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych. Zgodnie z §8 ww. rozporządzenia przez budynki niskie rozumie się budynki do 12 m nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych łącznie. W przypadku terenów z budynkami niskimi podstawową zasadą zagospodarowania wód opadowych i roztopowych winno być ich zatrzymanie na terenie, spowolnienie tempa spływu do odbiornika oraz naturalne oczyszczanie wód opadowych na miejscu, przed odprowadzeniem do odbiornika. Natomiast dopuszczenie możliwości odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej powinno odbywać się na terenach, w obrębie których możliwości zagospodarowania wód opadowych i roztopowych są ograniczone (np. duży udział powierzchni trwale uszczelnionych, trudne warunki gruntowo-wodne itd., ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych). Część obszaru objętego projektem planu wyposażona jest w sieć kanalizacji deszczowej. Na analizowanym terenie przeważają powierzchnie, które nie są trwale uszczelnione. W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych ustalono m.in. odprowadzanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi. Przepisami odrębnymi regulującymi powyższą kwestię są zapisy m.in. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie czy Ustawy Prawo wodne. W związku z tym nie przewiduje się, aby ustalone w projekcie planu rozwiązania w zakresie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych miały negatywny wpływ na zasoby jakościowe i ilościowe wód podziemnych oraz stan wód powierzchniowych.

Realizacja terenów zgodnych z przeznaczeniem planu na obszarze analizowanym, w tym również możliwość realizacji kondygnacji podziemnej, spowoduje przekształcenie naturalnego układu warstw powierzchniowych gruntu w części jeszcze niezabudowanej – wytworzą się grunty antropogeniczne. W wyniku trwałego uszczelnienia powierzchni zurbanizowanych naturalne właściwości gleb ulegną modyfikacji. Realizacja zabudowy przyczyni się do zwiększenia spływu powierzchniowego i może wpłynąć na zasoby pierwszego poziomu wód gruntowych. Realizacja kondygnacji podziemnej, wymaga wykonania wykopów, które mogą przekroczyć poziom występowania wód gruntowych. Budowa m.in. fundamentów oraz piwnic, wymaga sztucznego obniżenia poziomu wód gruntowych, poprzez wprowadzenie rur drenarskich, systemu pomp czy studzienek zbiorczych. Skutkować to może czasowym obniżeniem poziomu wód gruntowych. W trakcie wykonywania robót budowlanych zaleca się monitorowanie poziomu wód.

Nie prognozuje się negatywnego wpływu na zasoby wód podziemnych i powierzchniowych ze względu na uwzględnienie wymogów ochrony wód i celów środowiskowych dla nich ustanowionych. Realizacja ustaleń planu nie będzie miała wpływu na nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, wydanym w formie rozporządzenia przez Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 335), gdyż odbywa się w oparciu o przepisy odrębne uwzględniające te cele środowiskowe.

Analiza wykazała, że przewidywane zapotrzebowanie na wodę będzie mogło zostać zaspokojone poprzez zaopatrzenie z sieci wodociągowej, z dopuszczeniem korzystania z indywidualnych ujęć wody, zgodnie z przepisami odrębnymi. Odprowadzanie ścieków przewiduje się do sieci kanalizacji sanitarnej, przy czym do czasu jej realizacji dopuszcza się stosowanie szczelnych zbiorników bezodpływowych. W zakresie gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi plan dopuszcza ich retencjonowanie na terenie nieruchomości oraz stosowanie rozwiązań opóźniających spływ. Przy uwzględnieniu przewidywanej intensywności zabudowy oraz liczby mieszkańców nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko związanych z funkcjonowaniem systemów infrastruktury technicznej.

W celu zminimalizowania oddziaływania na zasoby ilościowe wód podziemnych zaleca się, aby wprowadzane technologie cechowała wodooszczędność.

Przy przyjęciu jako obligatoryjnych zapisów projektu planu oraz ścisłej ich realizacji wody gruntowe i podziemne nie zostaną zanieczyszczone ewentualnymi szkodliwymi substancjami powstałymi w wyniku wprowadzanych przeznaczeń. Można przyjąć, że realizacja założeń projektu planu nie będzie miała negatywnego wpływu na środowisko wodne.

7.4. Wpływ na klimat i powietrze

Obecne tendencje zmian klimatu Polski wskazują na wzrost ocieplenia się klimatu, zwiększenie niedoborów wody oraz wzrost występowania groźnych zjawisk pogodowych. Długofalowe ocieplenie klimatu natomiast prowadzi do zmniejszania się bioróżnorodności i wymierania lub zmiany zasięgów występowania poszczególnych gatunków. Wprowadzenie terenów zabudowy mieszkaniowej wolnostojącej na obszary dotychczas niezabudowane przyczyni się do zmniejszenia powierzchni terenów zielonych na rzecz przestrzeni technizowanych i utwardzonych, co skutkować będzie dalszym ograniczaniem możliwości migracyjnych i adaptacyjnych związanych ze zmianami klimatycznymi.

Zgodnie z zapisami „Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” głównym celem jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Cel ten zostanie osiągnięty m.in. poprzez realizację celów szczegółowych i wskazanych w ramach tych celów kierunków działań. Do celów szczegółowych należą m.in.:

- zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska,
- skuteczna adaptacja do zmian klimatu w obszarach wiejskich,
- rozwój transportu w warunkach zmian klimatu,
- zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu,
- stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu,
- kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.

Charakter wprowadzonych do projektu planu zmian oraz istniejący sposób użytkowania terenu powodują, że realizacja ustaleń planu może prowadzić do lokalnych zmian mikroklimatu, związanych przede wszystkim ze zwiększeniem udziału powierzchni zabudowanych i utwardzonych kosztem terenów biologicznie czynnych. Zmiany te mogą skutkować niewielkim wzrostem temperatury powierzchni terenu, ograniczeniem retencji wód opadowych oraz lokalnym przekształceniem warunków wilgotnościowych. Jednocześnie ustalenia planu w zakresie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej oraz zachowania zieleni

ograniczają skalę tych oddziaływań. Ze względu na niewielką intensywność planowanej zabudowy oraz jej dostosowanie do istniejącego zagospodarowania nie przewiduje się istotnych zmian warunków przewietrzania terenu ani znaczącego wpływu na lokalny mikroklimat.

Na obszarze opracowania planu nie wyznacza się terenów przemysłowych, gdzie mogłyby powstać przedsiębiorstwa emitujące znaczne zanieczyszczenia do atmosfery, co powodowałoby uciążliwości dla sąsiadujących terenów. Dodatkowo w planie ustalono w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych, stosowanie ograniczeń lub zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi.

Plan zakazuje również wprowadzenia przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z dopuszczeniem inwestycji celu publicznego oraz zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą.

Źródłem zanieczyszczenia powietrza na etapie budowy w czasie realizacji robót budowlanych będzie praca silników: urządzeń budowlanych, sprzętu oraz samochodów transportowych spalających głównie olej napędowy oraz prace spawalnicze. Należy podkreślić, iż przy odpowiednim harmonogramie prac budowlanych i staranności ich wykonania faza budowy nie będzie stanowić zagrożenia dla powietrza atmosferycznego. Emisja zanieczyszczeń będzie miała charakter emisji nieorganizowanej o niedużym zasięgu oraz będzie występować okresowo z różnym natężeniem w sposób przemijający. Ponadto ocenia się, że wprowadzone w stosunku do obowiązującego miejscowego planu zmiany nie przyczynią się do wystąpienia dodatkowych zagrożeń dla klimatu i powietrza.

7.5. Wpływ na powierzchnię ziemi

W związku z planowanym przeznaczeniem w projekcie planu przeprowadzony zostanie szereg prac, w wyniku których nastąpi bezpośrednie oddziaływanie na powierzchnię ziemi. Przeznaczenie obszaru objętego opracowaniem pod tereny budowlane związane będzie z przekształceniem powierzchni ziemi w wyniku utwardzenia terenów budowlanych, realizacji nowych budynków, a także infrastruktury technicznej oraz dróg. Dzięki zapisom dotyczącym podłączenia do odpowiednich sieci infrastruktury technicznej, skutki realizacji planu nie spowodują zanieczyszczenia powierzchni ziemi. W projekcie planu w zakresie gospodarki odpadami ustalono nakaz gromadzenia i zagospodarowania odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi. Przepisami odrębnymi regulującymi tę kwestię są zapisy Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Potencjalnym zagrożeniem może być dopuszczona, do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej, możliwość odprowadzania ścieków bytowych do szczelnych zbiorników bezodpływowych. Rozwiązanie to, realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi określającymi wymagania techniczne i eksploatacyjne, nie powinno jednak powodować negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi.

W granicach opracowania planu nie występują żadne naturalne formy rzeźby terenu. Obszar objęty projektem planu nie jest ujęty w rejestrze terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których te ruchy występują. Z uwagi na ukształtowanie terenów przeznaczonych do zabudowy oraz ich charakter wpływ realizacji założeń projektu planu nie będzie znaczący. Bezpośrednie skutki przekształcające powierzchnię ziemi w okresie realizacji planowanej zabudowy będą pod względem obszarowym ograniczone wyłącznie do terenu inwestycji. Zasięg oddziaływania będzie zatem miejscowy, nie wykraczający poza teren prowadzonych prac. Czas oddziaływania, a więc czas prowadzenia

prac budowlanych należy uznać za krótkookresowy, jednakże skutki bezpośredniego wpływu na powierzchnię ziemi będą miały charakter trwały.

7.6. Wpływ na krajobraz

Według Europejskiej Konwencji Krajobrazowej (2000) krajobraz jest to znaczny obszar, postrzegany przez ludzi, którego charakter jest wynikiem działania i interakcji czynników przyrodniczych i/lub ludzkich.

Obszar objęty planem położony jest w miejscowości Zawada, w sąsiedztwie obszarów zurbanizowanych, charakteryzujących się krajobrazem przekształconym antropogenicznie. Ustalenia projektu planu, w szczególności dotyczące parametrów i wskaźników zabudowy, takich jak maksymalna wysokość budynków, intensywność zabudowy, maksymalna powierzchnia zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, sprzyjają kształtowaniu ładu przestrzennego i harmonijnemu zagospodarowaniu terenu.

Realizacja ustaleń planu będzie wiązała się z lokalnymi przekształceniami krajobrazu wynikającymi z rozwoju zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej i usługowej. Nowa zabudowa będzie jednak stanowić kontynuację istniejących procesów urbanizacyjnych oraz nawiązywać do funkcji i charakteru terenów sąsiednich. Zachowanie wymaganej powierzchni biologicznie czynnej oraz istniejących zadrzewień, w zakresie wynikającym z przyszłego zagospodarowania i obowiązujących przepisów, będzie ograniczać negatywne skutki urbanizacji. Nie przewiduje się powstania elementów dysharmonizujących krajobraz ani istotnego pogorszenia jego walorów wizualnych.

Obszar objęty planem nie znajduje się w granicach krajobrazów priorytetowych określonych w „Audycie krajobrazowym województwa wielkopolskiego”, przyjętego uchwałą Nr LI/1000/23 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego.

Po analizie sytuacji terenowej oraz przedstawionych dokumentów (ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szydłowo oraz analiza urbanistyczna), można przyjąć, że skutki realizacji planu nie powinny spowodować degradacji krajobrazu, a jedynie jego jakościową zmianę.

7.7. Wpływ na zasoby naturalne

Zasoby naturalne są to powstałe w sposób naturalny elementy przyrody: surowce mineralne, gleby, wody, elementy przyrody ożywionej (rośliny i zwierzęta). Badając wpływ skutków realizacji planu na zasoby naturalne trzeba przeanalizować każdy z powyższych elementów.

Surowce mineralne są to minerały lub skały użyteczne, tj. kopaliny wydobyte z litosfery i poddane obróbce dostosowanej do wymagań użytkowników. Obszar planu nie znajduje się w granicach złożu ani obszarów górniczych.

Planowane przeznaczenie obszaru objętego opracowaniem głównie pod tereny zabudowy mieszkaniowej wolnostojącej lub usług związane będzie z przekształceniem powierzchni ziemi w wyniku realizacji obiektów budowlanych zgodnych z przeznaczeniem terenu, a także infrastruktury technicznej. Nie będzie to jednak miało wpływu na gospodarowanie przestrzenią rolniczą na terenie gminy.

Z uwagi na charakter i zakres wprowadzonych zmian po pełnym wdrożeniu ustaleń planu nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na zasoby naturalne.

7.8. Wpływ na zabytki

Zgodnie ze stanowiskiem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w granicach opracowania planu znajdują się obiekty ujęte gminnej ewidencji zabytków, dla których roboty budowlane dopuszczone są wyłącznie z zachowaniem przepisów odrębnych. Dodatkowo na obszarze objętym opracowaniem znajdują się strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej oraz gminnej ewidencji zabytków, dla których również działalność inwestycyjną dopuszczona jest wyłącznie z zachowaniem przepisów odrębnych.

7.9. Wpływ na dobra materialne

Poprzez realizację założeń projektu planu obecna wartość terenu nie zostanie umniejszona. Zapisy projektu planu pozwolą we właściwy sposób kształtować sferę wizualno-krajobrazową omawianego obszaru.

Zapisy uchwały mówiące o kształtowaniu ładu przestrzennego są w przypadku ochrony dóbr materialnych wystarczające. Nałożone wymagania kubaturowe, ogólnobudowlane oraz architektoniczne w stosunku do nowych obiektów powinny pozwolić na uzyskanie harmonijnej przestrzeni.

8. WPŁYW NA CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWANIA DOKUMENTU

W wyniku analizy zapisów w odniesieniu do środowiska przyrodniczo-kulturowego stwierdzono, że projekt miejscowego planu odpowiada celom ochrony środowiska na wszystkich szczeblach (międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym). Wśród głównych celów odnoszących się do problematyki ochrony środowiska, ustanowionych przez Unię Europejską można wyróżnić m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczeń na zdrowie oraz lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy zapewnić warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska.

W protokołach do Konwencji Narodów Zjednoczonych zapisane zostały główne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym. Są to m.in.

- a) Konwencja w sprawie transgranicznego przemieszczania zanieczyszczeń na dalekie odległości, Genewa 1979. Głównym jej celem jest powstrzymanie przemieszczania się szkodliwych zanieczyszczeń na dalekie odległości.

W projekcie planu wskazane zostały rozwiązania dotyczące zaopatrzenia w ciepło do celów grzewczych uwzględniające wykorzystanie m.in. odnawialnych źródeł energii.

- b) Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian Klimatu, Rio de Janeiro 1992 r. oraz Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian Klimatu, Kioto 1997 r. Celem ochrony jest w niej głównie powstrzymanie niekorzystnych zmian klimatycznych.

W projekcie planu został on uwzględniony poprzez wprowadzenie zapisów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych, ustalono stosowanie ograniczeń lub zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi.

W projekcie planu zawarte zostały cele przedstawione w poniższych dokumentach:

- a) Strategia Europa 2020 na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:

- rozwój inteligentny, rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji,
 - rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej,
 - rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.
- W projekcie planu zostały zawarte ustalenia, które zgodne są z wyznaczonymi priorytetami m.in. w zakresie ochrony środowiska.
- b) Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, która zakłada:
- dążenie do większej ochrony i poprawy stanu środowiska wodnego między innymi poprzez szczególne przedsięwzięcia służące stopniowemu ograniczaniu zrzutów, emisji i strat priorytetowych substancji niebezpiecznych oraz zaprzestaniu lub stopniowemu eliminowaniu zrzutów, emisji i strat priorytetowych substancji niebezpiecznych,
 - zapewnianie stopniowego ograniczenia zanieczyszczenia wód podziemnych i zapobieganiu ich dalszemu zanieczyszczaniu,
 - dążenie do zmniejszenia skutków powodzi i suszy.
- Projekt planu zakłada docelowe zapewnienie pełnego uzbrojenia terenu, w tym z sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, w zakresie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych dopuszczono realizację rozwiązań pozwalających na retencjonowanie wód opadowych i roztopowych na terenie nieruchomości i rozwiązań opóźniających spływ wód opadowych;
- c) Program działań w zakresie środowiska do roku 2030 zatwierdzony Decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2022/591 z dnia 6 kwietnia 2022 r.
- ograniczenie emisji gazów cieplarnianych:
W projekcie planu został on uwzględniony poprzez wprowadzenie zapisów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych, ustalono stosowanie ograniczeń lub zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi.
 - adaptacja do zmiany klimatu:
Projekt planu zakłada docelowe zapewnienie pełnego uzbrojenia terenu, w tym z sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, w zakresie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych dopuszczono realizację rozwiązań pozwalających na retencjonowanie wód opadowych i roztopowych na terenie nieruchomości i rozwiązań opóźniających spływ wód opadowych;
 - ochrona i przywrócenie bioróżnorodności:
W projekcie planu wprowadzono zapisy dotyczące powierzchni biologicznie czynnej oraz intensywności zabudowy.
- d) Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 tzw. SPA2020.
- Łagodzenie skutków zmian klimatu i ich czynników antropogenicznych, w tym m.in. łagodzenia skutków miejskiej wyspy ciepła w okresie wysokich temperatur powietrza, zanieczyszczenia, wodnej i wietrznej erozji gruntu, łagodzenie skutków intensyfikacji opadów poprzez:
- zapewnienie efektywnej wentylacji miast poprzez wprowadzanie korytarzy i zielonych pierścieni wokół miast z kontynuacją w strefie pozamiejskiej, w szczególności terenów leśnych,
 - zapobieganie podtopieniom i powodziom poprzez zwiększenie wyposażenia w sprawny system odwodnienia i ochronę przed zabudową obszarów pochłaniających nadmiar

wody, opóźniających odpływ/spowalniających przepływ i retencjonujących ją, jak: poldery, suche zbiorniki wodne, tereny zielone i grunty o dużej pojemności wodnej (głównie torfy, mursze),

- zmniejszenie negatywnego oddziaływania niedoborów wody (suszy) poprzez zmniejszanie zużycia wody, m.in. wodochłonności produkcji, wprowadzanie mechanizmów finansowych sprzyjających oszczędności wody a także uszczelnienie systemów wodociągowych w celu ograniczenia strat w sieci.

W projekcie planu wprowadzono zapisy dotyczące powierzchni biologicznie czynnej, intensywności zabudowy, zaopatrzenia w wodę, odprowadzania ścieków bytowych oraz odprowadzania wód opadowych i roztopowych.

Założenia te mają odniesienie w zapisach planu mających za cel ochronę walorów środowiska.

9. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ZAPOBIEGAWCZYCH I KOMPENSACYJNYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU W SZCZEGÓŁOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Obszar objęty planem zlokalizowany jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na ich cele i przedmiot ochrony. Nie przewiduje się kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań. W takiej sytuacji prognoza nie przedstawia rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji zapisów planu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 i integralność tego obszaru.

Niemniej jednak, aby zapobiec negatywnym oddziaływaniom na środowisko w zapisach projektu planu wprowadzono następujące rozwiązania, mające na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na obszar Natura 2000:

- w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych, stosowanie ograniczeń lub zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi - zachowanie norm jakości powietrza atmosferycznego na terenie opracowania, zminimalizowanie ewentualnego negatywnego wpływu przyszłej zabudowy,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z dopuszczeniem inwestycji celu publicznego oraz zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą;
- podłączenie do sieci infrastruktury technicznej – zachowanie jakości środowiska gruntowo-wodnego na terenie opracowania oraz ilości i jakości wód podziemnych.

Ponadto ochrona wód powinna być realizowana poprzez maksymalne ograniczenie zanieczyszczeń do gruntu.

10. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH

W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE BIORĄC POD UWAGĘ CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG DOKUMENTU ORAZ CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000

Zgodnie z obowiązującymi przepisami gmina samodzielnie gospodarując przestrzenią, nie może czynić tego dowolnie. Zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w toku procedury planistycznej organy gminy rozważają interesy wszystkich stron, a sytuacje konfliktowe rozstrzygane są zgodnie z obowiązującym prawem. Projekt planu opracowywany jest przy udziale organów rządowych i samorządowych, które zgodnie ze swoimi kompetencjami opiniują lub uzgadniają ustalenia projektu planu. Ponadto ustalenia planu nie mogą pozostawać w sprzeczności z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szydłowo. Studium jako dokument określający politykę przestrzenną gminy wskazuje kierunki rozwoju dla poszczególnych terenów z uwzględnieniem wszystkich uwarunkowań. Tak więc stwierdzić można, że już na etapie opracowywania studium rozważane są alternatywne kierunki zagospodarowania, a plany miejscowe jedynie doprecyzowują i uszczegóławiają parametry zabudowy i zagospodarowania terenu. Ustawa przewiduje również udział społeczeństwa poprzez możliwość składania wniosków lub uwag do projektu. Tak więc ostateczna wersja planu stanowi kompromis pomiędzy interesem osób prywatnych oraz uwarunkowaniami przyrodniczymi i społeczno-gospodarczymi, które reprezentowane są przez organy rządowe i samorządowe.

Alternatywnym rozwiązaniem może być w tym wypadku – brak realizacji inwestycji, brak uchwalenia planu. Celem regulacji w podjętym opracowaniu jest m.in.: przeznaczenia terenu, zasad kształtowania zabudowy, wskaźników zagospodarowania terenu oraz ograniczeń w jego użytkowaniu, a także zaproponowanie odpowiedniej obsługi komunikacyjnej. W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu teren pozostanie bez wiążącego aktu prawa miejscowego, zatem dalsza zabudowa będzie mogła powstawać na podstawie wydawanych decyzji o warunkach zabudowy. Zabudowa realizowana na podstawie decyzji o warunkach zabudowy może potencjalnie przyczynić się do zmian istniejącego stanu środowiska. Realne jest wówczas zabudowanie obszaru w sposób przypadkowy i niekontrolowany sprzyjający powstawaniu konfliktów środowiskowych i przestrzennych. Brak będzie konieczności zachowania ograniczeń dotyczących intensywności zabudowy i zachowania terenu biologicznie czynnego oraz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W ramach prognozy przeanalizowano różne warianty alternatywne, obejmujące pozostawienie dotychczasowego sposobu użytkowania terenu, ograniczenie terenów przeznaczonych pod funkcje mieszkaniowe lub usługowe oraz zwiększenie udziału powierzchni biologicznie czynnej. Za wariant najkorzystniejszy i racjonalny uznano rozwiązanie przyjęte w projekcie planu, ponieważ zapewnia równowagę pomiędzy rozwojem gospodarczym, ładem przestrzennym i ochroną środowiska. Oceny dokonano metodą porównawczą, analizując skutki środowiskowe, społeczne i przestrzenne poszczególnych wariantów. Stwierdzono, że realizacja ustaleń planu, przy zachowaniu zasad ochrony środowiska, nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania.

Ocenia się, że przyjęta lokalizacja uwzględnia cele, przedmiot ochrony i integralność ustanowionych na terenie gminy Szydłowo obszarów chronionych.

11. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko jest częścią strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Sporządza się ją na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 powyższej ustawy, przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagane jest m.in. przy opracowywaniu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin wyznaczających ramy dla późniejszych realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz zgodnie z art. 46 ust. 2 projektów zmian takich dokumentów. Przedmiotem oceny zawartej w niniejszej prognozie są ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębie ewidencyjnym Zawada, którego zakres został określony w Uchwale nr XIX/164/2025 Rady Gminy Szydłowo z dnia 5 sierpnia 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębie ewidencyjnym Zawada zmienionej uchwałą nr XXII/203/2025 Rady gminy Szydłowo z dnia 29 października 2025 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XIX/164/2025 Rady Gminy Szydłowo z dnia 5 sierpnia 2025 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębie ewidencyjnym Zawada. Omawiany projekt planu zawiera ustalenia, o których mowa w art. 15 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.).

Na obszarze tym nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W bezpośrednim sąsiedztwie jego południowej granicy obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach ewidencyjnych Zawada, Skrzatusz i Dolaszewo uchwalony uchwałą nr XXIV/232/2025 Rady Gminy Szydłowo z dnia 15 grudnia 2025 roku.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko przebiegała równocześnie z opracowywaniem projektu miejscowego planu. Wpierw dokonano wizji terenowej oraz analizy istniejących materiałów charakteryzujących obszar opracowania jak również jego stan środowiska.

Celem regulacji zawartych w ustaleniach planu jest m.in.:

- ustalenie przeznaczenia terenu;
- określenie zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu;
- ustalenie zasad obsługi komunikacyjnej.

Analizę skutków realizacji postanowień projektu planu zaleca się prowadzić w cyklu 4-letnim – np. w odniesieniu do materiałów opracowywanych na potrzeby Gminnego Programu Ochrony Środowiska. Cykl ten może zostać skrócony w zależności od opracowywanych dokumentów, w tym do np. do udostępnianego co rocznie Raportu o stanie gminy.

Najistotniejsza z punktu widzenia projektowanego dokumentu jest kontrola stanu powietrza atmosferycznego oraz kontrola stanu jakościowego wód podziemnych. Obszar objęty planem położony jest w północnej części powiatu poznańskiego, w odległości ok. 150 km od najbliższej granicy państwa, dlatego nie ma podstaw do prognozowania dalekosiężnych, transgranicznych oddziaływań.

Według regionalizacji fizycznogeograficznej Polski Richlinga, Solona, Maciasa i in. (2021) gmina Szydłowo należy do podprowincji Pojezierze Południowobałtyckie, makroregionu Pojezierze Południowopomorskie oraz dwóch mezoregionów: Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy. Biorąc pod uwagę geobotaniczny podział Polski według

Matuszkiewicza (2008) gmina Szydłowo należy w większości do działu Pomorskiego, krainy Niż Środkowoeuropejski, podkrainy Wałęckiej okręgu Pojezierza Wałęckiego i podokręgu Wałęcko-Trzcianieckiego.

W 2025 roku wykonano ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2024. Dla poziomu dopuszczalnego dla: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla, PM10 oraz poziomu docelowego ozonu, kadmu, arsenu i niklu wszystkie strefy zaliczono do klasy A. Dla benzo(a)pirenu strefa, w której znajduje się gmina uzyskała klasę C, podczas, gdy pozostałe strefy (aglomeracja poznańska oraz miasto Kalisz) uzyskały klasę A. Dokonując oceny stref dla pyłu zawieszonego PM2,5 dla poziomu dopuszczalnego I fazy – wartości obowiązującej od roku 2020 – wszystkie strefy uzyskały klasę A.

W ocenie rocznej przeprowadzono również dodatkową klasyfikację odnosząc wyniki do wartości dopuszczalnej równej 20 µg/m³, której należy dotrzymać od roku 2020 (II faza PM2,5 jest uzupełnieniem oceny; poziom ten ma być osiągnięty do 2020 r., zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu), gdzie:

- klasa A1 – jeżeli średnie roczne stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają lub są równe 20 µg/m³;
- klasa C1 – jeżeli średnie roczne stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy przekraczają 20 µg/m³.

W tym przypadku wszystkie strefy otrzymały klasę A1.

Klasa strefy jest określana na podstawie stężeń występujących w rejonach potencjalnie najbardziej zanieczyszczonych daną substancją. W rezultacie, nawet niezbyt rozległy obszar przekroczeń wartości normatywnych będzie miał wpływ na wynik klasyfikacji całej strefy o dużym obszarze. Z tego względu ważne jest podkreślenie faktu, że zaliczenie strefy do klasy C pod względem niektórych substancji nie oznacza złej jakości powietrza na całym jej terenie, a jest jedynie sygnałem, że w granicach strefy istnieją obszary wymagające podjęcia i prowadzenia działań na rzecz poprawy jakości powietrza.

Z uwagi na rozległy obszar i uogólnienie wyników dla strefy wielkopolskiej, stan jakości powietrza atmosferycznego w gminie Szydłowo może być lepszy od przydzielonych klas.

Zgodnie z danymi w Rejestrze terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których te ruchy występują dla Powiatu Piłskiego, na obszarze gminy Szydłowo wyznaczono 7 osuwisk oraz 59 terenów zagrożonych ruchami masowymi. Spośród osuwisk żadnego nie wskazano do monitoringu ani do obserwacji, co wynika z ich położenia w obrębie terenów leśnych i w znacznej odległości od terenów zabudowanych i infrastruktury.

Występujące na terenie gminy zasoby surowców mineralnych związane są z budową geologiczną obszaru. Są to głównie złoża kruszywa naturalnego. Obecnie stwierdzonych na tym obszarze zostało 26 złóż kopalin, z czego z jednego prowadzona jest okresowa eksploatacja. Ponadto na terenie gminy występuje również obszar perspektywiczny gazu ziemnego gazolinowego.

Dominująca część obszaru gminy należy do zlewni Gwdy, prawostronnego dopływu rzeki Noteci. Najbardziej rozwinięta sieć rzeczna znajduje się w północno-wschodniej części gminy, gdzie przepływają takie rzeki jak m.in. Gwda, Rurzyca, Piława, Dobrzyca, Ruda (Piła) i Głomia.

Celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione, jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także zapobieganie pogorszeniu ich stanu. Celem środowiskowym dla sztucznych i silnie zmienionych

jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona tych wód oraz poprawa ich potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, tak aby osiągnąć dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny wód powierzchniowych, a także zapobieganie pogorszeniu ich potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. Cele te realizuje się przez podejmowanie działań zawartych w programie wodno-środowiskowym kraju, w szczególności działań polegających na:

- stopniowej redukcji zanieczyszczeń powodowanych przez substancje priorytetowe oraz substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, określone w przepisach,
- zaniechaniu lub stopniowym eliminowaniu emisji do wód powierzchniowych substancji priorytetowych oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, określonych w przepisach.

Zgodnie z mapą hydrograficzną podłoże na terenach zurbanizowanych stanowią przeważnie grunty o słabej przepuszczalności. Grunty o średniej przepuszczalności, znajdują się głównie w północno-wschodniej części gminy, w której dominują lasy.

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry gmina Szydłowo położona jest w zasięgu Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 34 i 26. Zgodnie z ustawą Prawo wodne przez jednolitą część wód podziemnych rozumie się określoną objętość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych. Cele środowiskowe dla JCWPd określone przez ustawę to:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Gmina Szydłowo położona jest w zasięgu dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych: Wałcz – Piła (nr 125) oraz Subzbiornik Złotów-Piła-Strzelce Krajeńskie (nr 127).

Powierzchnia lasów na terenie gminy Szydłowo wynosi 10 977,72 ha, co odpowiada wskaźnikowi leśistości na poziomie 40% (stan na 2024 r.). Zdecydowana większość obszarów leśnych znajduje się w zarządzie Nadleśnictwa Zdrojowa Góra. Lasy położone w południowo-zachodniej części gminy należą do Nadleśnictwa Tuczo, natomiast północne obszary leśne wchodzą w zasięg Nadleśnictwa Płytnica. Wszystkie wymienione nadleśnictwa podlegają Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile.

Na terenie gminy Szydłowo lub w jej bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- a) Rezerwat przyrody „Kuźnik”
- b) Rezerwat „Smolary”
- c) Rezerwat „Wielkopolska Dolina Rurzycy”
- d) Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy
- e) Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Góra Dąbrowa
- f) Obszar Natura 2000 Dolina Rurzycy PLH300017
- g) Obszar Natura 2000 Ostoja Pilska PLH300045
- h) Obszar Natura 2000 Puszcza nad Gwdą PLB300012
- i) Użytek ekologiczny „Uroczysko Krępsko”
- j) Użytek ekologiczny „Różewskie Łozowisko”
- k) Użytek ekologiczny „Szuwar Śródpolny”
- l) 22 pomniki przyrody.

Obszar projektu planu zlokalizowany jest w miejscowości Zawada, w południowo-wschodniej części gminy Szydłowo. Opracowywany teren jest częściowo przekształcony

antropogenicznie. Występuje na nim zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz zagrodowa – skoncentrowana w północnej części planu, w południowej części występuje głównie tereny użytkowane rolniczo. Analizowany teren obejmuje powierzchnię około 12,5 ha. W bezpośrednim sąsiedztwie projektu planu w kierunku północnym zlokalizowane są tereny zabudowane – dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wraz z zabudową usługową, gdzie również znajdują się przestrzenie publiczne, roślinność ruderalna, ogrodowa oraz synantropijna. W kierunku zachodnim oraz wschodnim występują włącznie tereny rolnicze.

Obszar objęty planem wyposażony jest w sieci infrastruktury technicznej: wodociągową, kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej, gazociąg, telekomunikacyjną oraz elektroenergetycznej. Sieci zlokalizowane są głównie w pasach drogowych. Linia elektroenergetyczna przecina obszar planu.

Obszar objęty opracowaniem planu znajduje w zasięgu Jednolitej Części Wód Powierzchniowych Ruda (RW6000091886923) oraz w granicach JCWPd nr 26. Obszar objęty planem znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych „Wałcz – Piła”.

Według mapy hydrograficznej podłoże na obszarze objętym projektem planu stanowią grunty o słabej oraz zróżnicowanej przepuszczalności. Obszar objęty planem znajduje się w obszarze zasięgu powierzchni ograniczających przeszkody (OLS) dla projektowanego lotniska Piła.

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu teren pozostanie bez wiążącego aktu prawa miejscowego, zatem dalsza zabudowa będzie mogła powstawać na podstawie wydawanych decyzji o warunkach zabudowy. Zabudowa realizowana na podstawie decyzji o warunkach zabudowy może potencjalnie przyczynić się do zmian istniejącego stanu środowiska. Realne jest wówczas zabudowanie obszaru w sposób przypadkowy i niekontrolowany sprzyjający powstawaniu konfliktów środowiskowych i przestrzennych. Brak będzie konieczności zachowania ograniczeń dotyczących intensywności zabudowy i zachowania terenu biologicznie czynnego oraz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Przeprowadzona analiza uwarunkowań środowiska przyrodniczego pozwala na sformułowanie pozostałych problemów istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu. Najistotniejsze z punktu widzenia projektowanego planu są:

- wymogi ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem oraz cele środowiskowe ustanowione w celu utrzymania dobrego stanu wód zarówno ilościowego jak i jakościowego,
- niezadowalający stan powietrza atmosferycznego w strefie wielkopolskiej, ochrona powietrza atmosferycznego z uwagi na powtarzające się odnotowanie na obszarze województwa wielkopolskiego przekraczania dopuszczalnego poziomu dla B(a)P,
- uwzględnienie problemów rozwiązań gospodarki wodno-ściekowej,
- prawidłowo prowadzona gospodarka odpadami.

Realizacja ustaleń planu może powodować lokalne przekształcenia terenów niezainwestowanych, zwiększenie powierzchni uszczelnionych oraz wzrost zapotrzebowania na media i obsługę komunikacyjną.

Z uwagi na charakter planu oraz istniejący stan zagospodarowania po pełnym wdrożeniu ustaleń planu nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na bioróżnorodność oraz znacznego zubożenia istniejącej fauny i flory.

Charakter nowych inwestycji, przy zachowanych wskazaniach i obwarowaniach zawartych w projekcie planu, nie powinien powodować zagrożenia dla zdrowia ludzi. Plan

zakazuje lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (z wyłączeniem inwestycji celu publicznego oraz zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą). Realizacja ustaleń planu może przyczynić się do wzrostu liczby mieszkańców względem stanu obecnego, jednak ze względu na ogólny charakter dokumentu nie jest możliwe precyzyjne określenie skali tego wzrostu. Zagospodarowanie terenów będzie następowało stopniowo, zgodnie z ustaleniami planu. Nie przewiduje się, aby projektowane zagospodarowanie terenu zwiększyć mogło negatywne oddziaływanie na zdrowie ludzi (na terenie objętym projektem planu oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń planu), pod warunkiem bezwzględnego wyegzekwowania wszystkich ustaleń zawartych w planie oraz obowiązujących przepisów. Potencjalnym źródłem zagrożenia może być zatem niepełna realizacja wytycznych planu, dotyczących zapewnienia odpowiednich standardów jakości środowiska na przedmiotowym terenie.

Z uwagi na rodzaj istniejącego zagospodarowania oraz projektowane funkcje, które w części mają utrzymać dotychczasowe przeznaczenie terenu, skutki realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie wpłyną negatywnie na wody powierzchniowe i podziemne. Dla ochrony oraz prawidłowego funkcjonowania wód podziemnych i powierzchniowych w zapisach projektu planu uwzględniono wytyczne Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich. Ochrona wód podziemnych musi być realizowana poprzez maksymalne ograniczenie zanieczyszczeń do gruntu. W zapisach projektu miejscowego planu ustalono:

- w zakresie odprowadzania ścieków bytowych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych:
 - odprowadzanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - dopuszczenie realizacji rozwiązań pozwalających na retencjonowanie wód opadowych i roztopowych na terenie nieruchomości i rozwiązań opóźniających spływ wód opadowych.

W związku z planowanym przeznaczeniem w projekcie planu przeprowadzony zostanie szereg prac, w wyniku których nastąpi bezpośrednie oddziaływanie na powierzchnię ziemi. Przeznaczenie obszaru objętego opracowaniem pod tereny budowlane związane będzie z przekształceniem powierzchni ziemi w wyniku utwardzenia terenów budowlanych, realizacji nowych budynków, a także infrastruktury technicznej oraz dróg. W granicach opracowania planu nie występują żadne naturalne formy rzeźby terenu. Obszar objęty projektem planu nie jest ujęty w rejestrze terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których te ruchy występują. Z uwagi na ukształtowanie terenów przeznaczonych do zabudowy oraz ich charakter wpływ realizacji założeń projektu planu nie będzie znaczący.

Po analizie sytuacji terenowej oraz przedstawionych dokumentów (ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szydłowo, analiza urbanistyczna oraz fotograficzna), można przyjąć, że skutki realizacji planu nie powinny spowodować degradacji krajobrazu, a jedynie jego jakościową zmianę. Z uwagi na charakter i zakres wprowadzonych zmian po pełnym wdrożeniu ustaleń planu nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na zasoby naturalne.

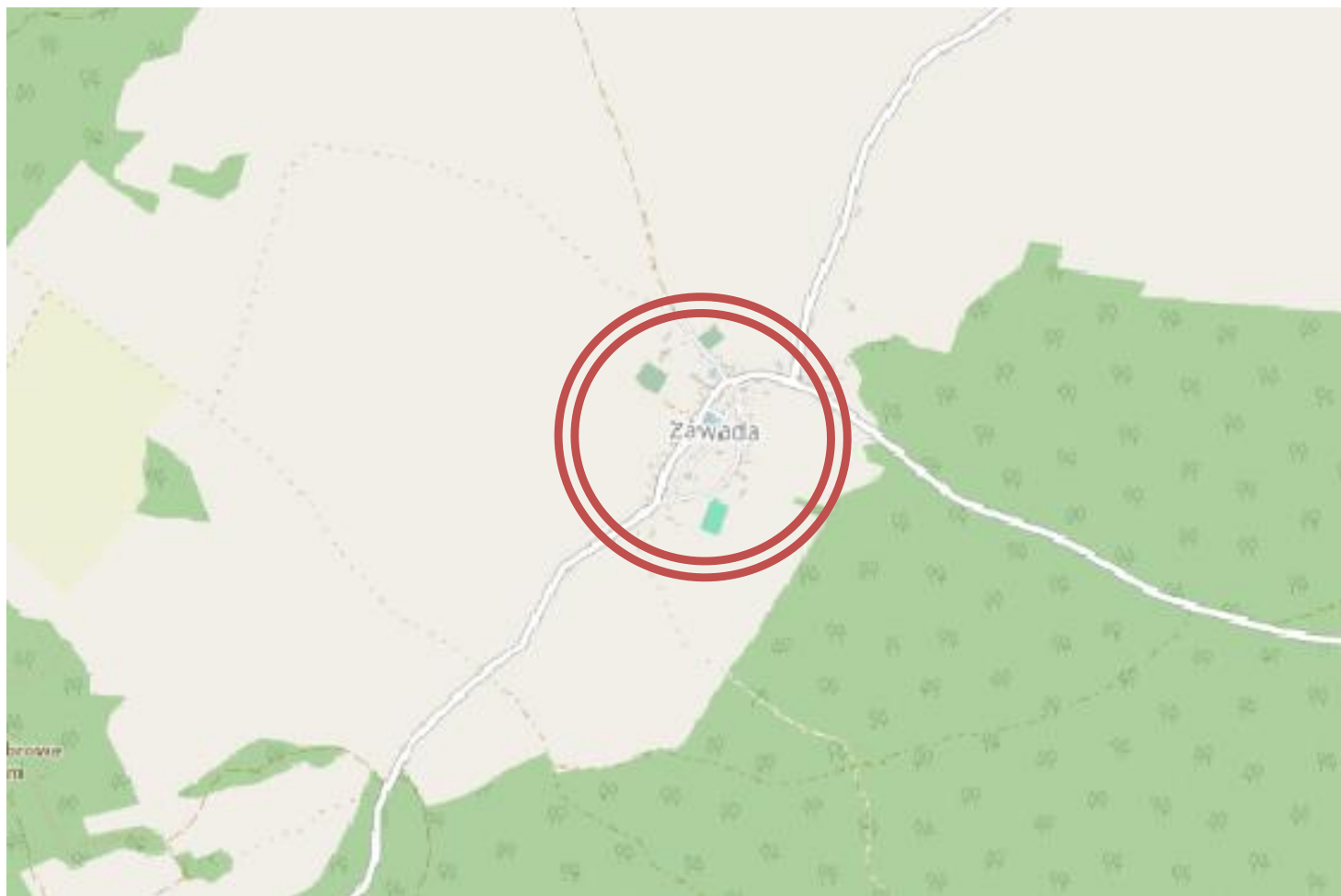
W granicach opracowania planu znajdują się obiekty ujęte gminnej ewidencji zabytków, dla których roboty budowlane dopuszczone są wyłącznie z zachowaniem przepisów odrębnych. Dodatkowo na obszarze objętym opracowaniem znajduje się strefa ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej oraz gminnej ewidencji zabytków, dla których również działalność inwestycyjną dopuszczona jest

wyłącznie z zachowaniem przepisów odrębnych.

W wyniku analizy zapisów w odniesieniu do środowiska przyrodniczo - kulturowego stwierdzono, że projekt miejscowego planu odpowiada celom ochrony środowiska na wszystkich szczeblach (międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym). Zgodnie z obowiązującymi przepisami gmina samodzielnie gospodarując przestrzenią, nie może czynić tego dowolnie. Zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w toku procedury planistycznej organy gminy rozważają interesy wszystkich stron, a sytuacje konfliktowe rozstrzygane są zgodnie z obowiązującym prawem. Projekt planu opracowywany jest przy udziale organów rządowych i samorządowych, które zgodnie ze swoimi kompetencjami opiniują lub uzgadniają ustalenia projektu planu. Ponadto ustaleniami planu nie mogą pozostawać w sprzeczności z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szydłowo. Studium jako dokument określający politykę przestrzenną gminy wskazuje kierunki rozwoju dla poszczególnych terenów z uwzględnieniem wszystkich uwarunkowań. Tak więc stwierdzić można, że już na etapie opracowywania studium rozważane są alternatywne kierunki zagospodarowania, a plany miejscowe jedynie doprecyzowują i uszczegóławiają parametry zabudowy i zagospodarowania terenu. Ustawa przewiduje również udział społeczeństwa poprzez możliwość składania wniosków lub uwag do projektu. Tak więc ostateczna wersja planu stanowi kompromis pomiędzy interesem osób prywatnych oraz uwarunkowaniami przyrodniczymi i społeczno-gospodarczymi, które reprezentowane są przez organy rządowe i samorządowe.

Podsumowując należy założyć, że przy stosowaniu się do wytycznych prognozy, a także przy kontroli przez odpowiednie służby prowadzonych inwestycji oraz przy przestrzeganiu zasad zagospodarowania wynikających z planów miejscowych, proponowane w planie zmiany sposobu zagospodarowania nie spowodują degradacji środowiska przyrodniczego. Projekt planu można więc uznać za zgodny z zasadami ochrony środowiska.

Załącznik 1

Źródło: <https://szydlowo.e-mapa.net/>

 - poglądowa lokalizacja terenu objętego planem

OŚWIADCZENIE

do prognozy oddziaływania na środowisko projektu Miejscowego Planu
Zagospodarowania Przestrzennego gminy Szydłowo w obrębie ewidencyjnym
Zawada – etap I.

Oświadczam, że spełniam wymagania zawarte w art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670) potrzebne do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia.

